BAYAN YANI

103

Canlarını ortaya koyarak pandemiyle savaşan sağlık çalışanları haklarını alamazken bir yandan da silahlı külahlı saldırılalara boğuşuyor...

We Can Do İt!

EKİM 2020 / 10 10 TL K.K.T.C:14 TL.

Prof. Dr. Şengül Hablemitoğlu

Hablemitoğlu Ankara Enstitüsü
iletisim@hablemitoglu.net

CİNSİYET EŞİTLİĞİ DÜNYAYI KUTRARIR MI?..

"Yapısal eşitsizliklerin en büyüğü olan ataerkiyi başarıyla ortadan kaldırırsak, kuşkusuz diğer yapısal eşitsizlikler de çatırdamaya başlayacaktır. Toplumsal cinsiyet açısından eşit bir dünya şüphesiz diğer yönlerden de daha eşit bir dünya olacaktır..."

- Catherine Mayer*

Son yıllarda Batılı feminist yazarlar arasında Caroline Cariado Peres'in 2019 yılı başında yayımlanan *"Görünmeyen Kadınlar – Erkekler İçin Tasarlanmış Bir Dünyada Veri Yanılgısı"* kitabından sonra, kişisel olarak en fazla ilgimi çeken ve yine aynı yıl yayımlanan kitaptır Catherine Mayer'in *"Cinsiyet Eşitliği Dünyayı Nasıl Kurtaracak"* kitabı. Perez, kitabında dünyanın erkeğe göre tasarlandığını, kar küredidiğimiz, bağda bahçede kullandığımız kürekten, emniyet kemerlerine, sağlık gereçlerine kadar bütün nesnel ve sanal tasarımlarda erkeğin dikkate alındığını söylüyor. İşin özünün, *"tek şey her erkeğe uyar"* bakış açısına dayandığını belirtiyor. Meyer de, benzer bir argümanla yola çıktığı kitabında geniş açıklamalara yer veriyor. Eşit bir dünyayı, *"eşitistan"* olarak tanımlıyor. Ve ekliyor; *"… nerede yaşarsak yaşayalım, kadınları dışlayan bir sistem olan ataerki altındayız. Bu gezegende henüz tek bir ülke bile eşitlik sağlamış değil. İzlanda, Norveç, Finlandiya ve İsveç kuzey dörtlüsü kadın olmak için en iyi yerler listesinin tepesinde yer alıyor. Ancak bu da yetmiyor eşitistana ulaşmak için…"*

> **"Siyasetçilerin cinsiyet eşitliğine adanmışlıkları genelde göstermeliktir. Pek çoğu bu adanmışlıkları ile kamuoyu önünde sınanmadan paçayı sıyırırlar."**

Bütün dünyada, ülkemiz de dahil, toplumsal cinsiyet eşitsizliğine dair öyle çok yazılıp konuşulup, fikir üretiliyor ki, insan ne değişti? Diye sormaktan alamıyor kendisini. Hele de yaşanan onca şiddet ve asla azalmayan eşitsizlikler, bu sorunun içinde daha da çok kaybolmamıza neden oluyor. Üstelik bu soruyu kadınlar ve erkekler son yıllarda birlikte soruyorlar. Çünkü, mevcut çarpık statüko kimsenin yararına değil. Bu noktada, Meyer öyle bir yere dokunuyor ki, yaşanan bütün sorunların kaynağı da orası esasında. Ataerkil toplumların ortak noktası; *"kadın bedenine kafayı takmış"* olmaları. Bir yanda kadın bedenini açıkça görünür ve ürün olarak metalaştırma çabalarına tanıklık ederken, diğer yanda kadının gözünün bile görünmesini istemeyen başka bir metalaştırma hüküm sürüyor. Ve üreme, toplumların temel hedefleri. Kadın bedeni üzerinden sürdürülen tahakküm Türkiye için yabancı değil. Kürtaj, doğum kontrolü, kaç çocuk doğurulacağı, doğum yöntimi, tecavüz bebeklerinin yaşatılması gibi kadın bedenine ait her durum siyasete malzeme olmadı mı? Bu noktada, Margeret Atwood'u*** anmadan geçmek haksızlık olur. Kadınların dünyanın her yerinde siyasi ve sosyal olarak *"azınlık"* statüsünde görüldüklerini; Damızlık Kızın Öyküsü'nden Ahitler'e kadar kadınların üreme kölelerine indirgendiklerini anlatmaktadır. Damızlık Kızın Öyküsü'nü ABD'de totaliter bir rejim olsaydı kadınların yaşamı nasıl şekillenirdi? Sorusuna yanıt aramak için, Ahitler'i ise, böyle bir rejimin nasıl çökebileceğini anlatmak için yazdığını söylüyor. Tüm bunların ortasında bizler kadına yönelik şiddetin ve kadın cinayetlerinin önlenmesi için çığlık çığlığa bir hak arama mücadelesi içindeyiz. Kadın cinayetleri, taciz, fiziksel ve psikolojik şiddet içeren onlarca olayla her gün karşılaşıyoruz. Kadınların can güvenliği yok, adalet ve hukuk işletilmiyor. Otorite bu mücadeleyi önemsiyor gibi davranıyor, elimizdeki koruyucu ve önleyici araçları bile kullanmıyor. Birçok medya organı cinsiyetçi haber dilini sürdürüyor, çünkü kapkara bir cinsiyet körlüğü ile bakılıyor yaşananlara. Kadın algısı, insanın bir alt türevi sanki.

Meyer, ataerkil yapının kadınların yaşamını zorlaştırmakla kalmayıp, ülkelerin sosyal yaşamını ve ekonomisini olumsuz etkilediğini, eşitsizliğin erkekleri de zorladığını vurguluyor. Ve eşitliğin erkeklerin katılımı olmadan gerçekleşmeyeceğini, ancak bunun için erkeklerin önce ataerkil sistemi reddetmeleri gerektiğini söylüyor. Kadınlar gerçek sorumlunun ataerkil sistem olduğunu yüzyıllardır anlatıyorlar, bunu anlamak zor olmamalı ve bu kadar zaman almamalıydı. Ataerkinin ortadan kaldırılması pek çok yapısal eşitsizliğin giderilmesi için önemli. Bu noktada, otoritenin imgesi olan siyasetçilerin sorumluluğu büyük, Meyer mevcut durumdaki siyasetçi tutumunu çarpıcı bir şekilde açıklıyor; *"siyasetçilerin cinsiyet eşitliğine adanmışlıkları genelde göstermeliktir. Pek çoğu bu adanmışlıkları ile kamuoyu önünde sınanmadan paçayı sıyırırlar."* Ne dersiniz? Yerden göğe haklı. Kaldı ki, şu yasal olarak eşitlik var söylemi de çarpık, işletmediğiniz yasanın eşitliğini nereden bileceğiz. Cinsiyet eşitliği olan bir dünya mümkün, ancak henüz yok. Olsaydı yaşanır mıydı bunca acı? Ve cevaben Meyer anlamlı bir cümle kuruyor; *"dünya, kadınların müttefiki olmaya çalışan düzgün erkeklerle dolu…"* sanırım onların da ortaya çıkmalarının önündeki engel bu ataerkil düzen. Yıkacağız bu düzeni öyle ya da böyle. Gitmez bunca acıyla, kanla, vahşetle. Elbet kopar bir yerde, sonu gelir. Ve en baştaki soru, cinsiyet eşitliği dünyayı kurtarır mı? Bilmiyoruz ki, henüz gerçekleşmedi. Eşitlenince, göreceğiz. Kadınlar ve erkekler birlikte başaracağız…

* Mayer, C., 2019. *Cinsiyet Eşitliği Dünyayı Nasıl Kurtaracak.* (Çev: Barış Cezar) İletişim Yayınları, İstanbul.

** *Perez, C. C, 2019. Invisible Women: Data Bias In A World Designed For Men. Abrams, London, UK.*

*** *Atwood, M., 2017. Damızlık Kızın Öyküsü.* (Çev: S. Altınçekiç, Ö. Kabakçıoğlu), Doğan Kitap, İstanbul.
Atwood, M., 2019. Ahitler. (Çev: C. Sılay), Doğan Kitap, İstanbul.

İnternet, bilgisayar yoksunluğu çeken öğrenciler eğitimdeki fırsat eşitsizliğini daha da görünür kıldı.

Pandemi sürecinde kadına şiddet %28 arttı...

BAYAN YANI AKTÜEL

Türkiye son 10 yılda tarım alanlarının %10'unukaybetti.

On-line eğitim çocukların dengesini bozdu

İstanbullular virüs ve sarı humma taşıma potansiyeline sahip "Asya Kaplan Sivrisineği" konusunda uyarıldı...

aksoyezgi@gmail.com

Ezgi'nin Cinnet Kutusu

Ezgi Aksoy

● 18 yaşındaki kargo işçisi **Furkan Celep** ardında yalın ama kudretli, tokat gibi bir mektup bırakarak hayatına son vermiş. Her cümlesi vurucu, her sözünde hayatı tüm çıplaklığı ile tartıp sınamış bir ruhun kederi var. 1000 yıl yaşamış da gördüklerinden mutsuz olmuş eski bir ruhun kederi gibi bir keder... 21. yüzyılın kederi bu. Kasaba sıkıntısı gibi içimize oturan, nereden geldiğini bilmediğimiz anlamsız bir iç sıkıntısını ve yaşama dair nötr bir duruşun yarattığı boşluğu körükleyen bir keder. Hiçbir sözüm yok Furkan'a. Onun hayatının yükü bizi de eziyor zira.

● Operasyonları bitmeyen ülkemizde son operasyon Kürt siyasetçileri hedef aldı. O sırada muhalefet yeni deste açıyordu zannımca. Geçmişe yönelik hesaplaşmalarla bugünün oyunları kuruladursun, dönecek olan devranın hayalinin gölgesinde ömür çürütüyoruz biz de işte. Tuhaf bir tecellimiz var.

● ABD Temsilciler Meclisi Başkanı **Nancy Pelosi**, seçimleri kaybetmesi halinde barışçıl bir devir teslimi taahhüdünde bulunmayan Başkan Trump'a "**Trump'a hatırlatıyorum, Kuzey Kore'de değilsiniz. Türkiye'de değilsiniz. ABD'desiniz ve burası bir demokrasi.**" deyince memleket insanı çıldırayazdı. Ne o? Zorunuza mı gitti?

● Kürt politikacılar bir bir gözaltına alınırken "biz de demokratik ülkeyiz ulan!" serzenişleriyle sosyal medyanın inletildiği gibi bir gün. Tatsız ve renksiz.

● Kadın yolcuya "**pis sarhoş**" diyerek otobüsten atmaya çalışan şoförün görüntülerini sinirden titreyerek izledim. Lisansının askıya alınması değil, iptal edilmesi, üstelik bir de ceza alması gerekiyordu. Kadınlara karışmayı öğreneceksiniz olm! Öğreteceğiz size! Bunu da böyle bilin!

● Kürtçe mevlit okuduğu için tutuklanan 76 yaşındaki **Ali Boçnak** cezaevinde hayatını kaybetmiş. Hayatın zulüm karşısında anlamsızlaştığı bir an daha. Acının tek hakikat olduğu bir gerçekliğe doğru tam gaz.

● **Elbistan**'daki Kuran kursunda cereyan eden dayaktan daha vahim bir şey var; dayağın son derece aleni olması. Perdeler ve ışık açık. Dayak atan kişi kendini gizleme gereği bile duymuyor. İşte bu şunu gösteriyor: **yaklaşıyor yaklaşmakta olan.**

● **Kılıçdaroğlu** geçen bir röportajda "**Bazı yargıçlar, Erdoğan'ın avukatlarından talimat alıyor. Avukatlar kül tablası istediği zaman ayağa kalkıp kül tablasını getirildiğini biliyorum**" demiş. Kılışdar sen hayırdır ya? Kül tablasıdır, iskambil destesidir falan, sanki çocukluğundan beri hayattaki en büyük hayalin kahve işletmekmiş de bu hayalin yarım kalmış gibi bir konuşmalar?

● Eskiden Kılıçdaroğlu ekrana çıkacağı zaman ülkede gergin bir bekleyiş olurdu, iktidar dahil herkes heyecanlanırdı, zira o zamanlar Kılıçdaroğlu belgelerle konuşur, ciddi işlere bakardı. Hey gidi günler, hey!

● Kılıçdaroğlu'na iskambil kağıdı saydıran hayat, sana bana ne yapmaz be canım kardeşim...

● **Demirtaş**'ın tahliyesini engelleyen başsavcı evlenince soluğu doğruca sarayda almış. Ve akıllarda o can alıcı soru? O sırada sarayda kül tablalarını kimler değiştiriyordu?

● **Canan Kaftancıoğlu**, **Atatürk** mü desindi yoksa **Mustafa Kemal** mi tartışması bile yapıldı lan. Ana muhalefet bu ay gerçekten de formundaydı. Yeni bir teknik geliştirmişler zannımca; **ani şokla beyin felci yaratarak karşı tarafı paralize etme tekniği**. Başarılı.

● Çok merak ediyorum ana muhalefet partisi bu boş beleş işlere "**ayh daraldım**" diyerek mi girdi, yoksa bir tür savunma mekanizması mı geliştirdi. Ve fakat her halükarda bizi darlıyorsunuz. Bunu da bilesiniz.

● **Ankara**'da enfekte hastayı karantinaya almaya giden filyasyon ekipleri evde 25 kişilik bir geçmiş olsuncu akraba, konu-komşu ile karşılaşmış. İnsanımızı biz asıl kendinden nasıl koruyacağız ya? İnsanımız neden beynini kullanmaktan ısrarla imtina ediyor? İnsanımız neden orta karar Amerikan aksiyon filmlerinde patlayan bombadan ağzında sigarayla havalı havalı yürüyerek uzaklaşan baş karakter gibi yaşıyor hayatını?

● İçişleri bakanı Soylu, "**İstanbul'da tüm toplanma alanlarında deprem tatbikatı yapacağız**" demiş. Peki bundan şeyin haberi var mı, AVM'lerin?

● "**Biber gazı oley! Biber gazı oley!**"den "**ülkenin rejimi mi değişiyor yoksa lan?**"a sadece 7 yılda geldik hey. Herşey çok ani mi gelişti sanki, ne oldu? Olayın şokuyla anlamadık ama **hiçbir şey olmadıysa da bir şey oldu**, gençler! Alo!?

● Anneanne, torununun kendi soyadını kullanabilmesi için açtığı davayı kazanmış. Yani bundan böyle torunu, kızını öldüren erkeğin değil, annanenin kendi soyadını taşıyacakmış. O kadar güzel bir karar ki, o kadar olur!

● **Kardelen Kamişli** yalnız değildir! Asla yalnız yürümeyeceksin!

● Mahkeme, **Can Dündar**'ın mal varlığına el koyacak. Bir ömürlük çalışma, bir ömürlük yürek çarpıntısı, bir ömürlük emek, Can Dündar'ın ve ailesinin elinden alınacak. İstediğinizi alın, ama zamanı geri alamazsınız.

● İmamlara yüzde 100 ek ödeme yapılırken, pandemi döneminde sağlıkçılara yüzde 16 ek ödeme layık görülmüş. **Yeni Türkiye** der geçerim.

● **Ankara Keçiören Eğitim ve Araştırma Hastanesi**'ndeki sağlık çalışanlarına yapılan saldırıyı dehşet içinde izledim. Tarihin hiçbir döneminde cehalet bu kadar örgütlü olmamıştı, karanlık çağlarda bile! İşte bu çok ürkütücü!

● **Bahçeli**'nin tuhaf çıkışlarından sonra MHP'li **Semih Yalçın** da "**Türk Tabipleri Birliği, tıbbi atık haline gelmiştir; kapatılmalır.**" demiş. O nebçim bir muhalefet ya, 3. sınıf rapçi gibi.

● **Ankara Polatlı**'daki kum fırtınası ne acayipti ya, değil mi?

Film gibiydi, film. Küresel Isınma tüm gücüyle saldırıyor yalnız. Geliyor gümbür gümdür.

- **Rutkay Aziz** ödülünü **TTB**'ye armağan etti biliyorsunuz. Ya evet, şık hareket tabi de... Nebliim yaa... Birileri de reel, elle tutulur bir şey yapsındı keşke.
- Muğla Büyükşehir Belediye Başkanı Osman Gürün, "**SİT alanları imara açıldı. Gökova Körfezi'ni parsel parsel satacaklar. Belediye olarak devre dışıyız.**" demiş. **Gökova'yı harcayacaklar matmazel!** diye bağırasım geliyor. 21. yüzyılda gerçekleşmekte olan doğa talanı kadar canımı yakan hiçbir şey yok. İnsanlar dahi ikinci planda gözümde. Çünkü insan kendini, ve dahi çocuklarını yakabilir. Ama doğaya düşman olmak bambaşka bir ruh hastalığı.

- TRT'de yayınlanacak olan "**Uyanış: Büyük Selçuklu**" dizisinin oyuncuları ve çalışanları iş bırakmış, zira ödemeler yapılmıyor ve bozuk yemek veriliyormuş. E ne diyelim, **balık baştan kokar.**
- Ben şunu da anlamıyorum bu arada. Neden bu dizilerin hepsinin **diriliş**, **uyanış**, **kalkınış**, yok efendim **serpiliş** gibi tuhaf tuhaf isimleri oluyor? Asıl adı "Uyanış" da, "Büyük Selçuklu" göbek adı gibi. Hangisini kullanıyorsun canım? "Uyanış"ı mı yoksa "Büyük Selçuklu"yu mu?
- **Trump**'tan sonra **İngiltere** de, "**Çin'e çok yumuşak davrandıkları**" gerekçesi ile **DSÖ**'ye ödediği nakit fonunu kesmek istiyor. Bu kutuplaşmanın sonunda nur topu gibi bir soğuk savaşımız ve onun sonunda da tosuncuk gibi bir 3. dünya savaşımız olacak gibi geliyor bana ama göriciiz.
- Almanya'da enflasyon yüzde 0 çıkmış. Öyle bir şey olabilir mi lan? Yani teknik ve ekonomik olarak, bilimsel anlamda mümkün mü? Yok değildir olm. Değildir deyin lan.
- **Suudi Arabistan, umre** ziyaretlerini kademeli olarak başlatma kararı almış. Hoş geldin **ya şehr-i korona!** Müslüman alemi de seni bekliyordu canım.
- Türkiye'nin Amerikan ilaç şirketlerine 230 milyon dolar borcu varmış ve Türkiye bu borcunu ödemiyormuş. Buna karşılık **ABD Türkiye Büyükelçisi Satterfield**, Türkiye'nin bu şirketlere borcunu ödememesi durumunda şirketlerin Türkiye'ye ilaç satmayı durdurabileceğini açıklamış. Uçan kuşa borcumuz olmasının yanı sıra, bürokratik ilişkiler için ülkemizde bulunan bir büyükelçinin ilaç pazarlamacısı gibi konuşmasını da yadırgamadık değil.
- Kadın bir ziyaretçi, dekoltesi nedeniyle **Paris**'teki **Orsay Müzesi**'ne alınmadı. Paris'te bile böyle saçma sapan şeyler olabiliyor diye, tuhaf bi haz duyuyorum. "**Guilty pleasure**" gibi bir şey bu. Peki bu neyin göstergesi sizce? Türkiye'de yaşaya yaşaya kafayı ne raddede yediğimin göstergesi. Geçmiş olsun bana.

- Başıma bir şey gelmeyecekse, "**Müge Anlı gazetecilik yapıyor**" gibi bir cümleyi sindiremiyorum ben. Yıllar yılı insanların acıları üzerinden ucube bir hak arayışı devşirenleri alkışlayamayacağım. Gazeteciler içeride gün sayarken, televizyoncular adalet fenomeni oldu çıktı başımıza.
- Koyunun olmadığı yerde keçiye Abdurrahman Çelebi derler.

- **EBA** çökmüş, milli eğitim bakanı "**yoğunluk oldu**" felan fişmekan bir şeyler gevelemiş. Aslında ben en çok şeye şaşırıyorum, hala açıklama yapmaya tenezzül ediyor olmalarına.
- Kendisine devredilen **Heybeliada Sanatoryumu** için Diyanet, "çok lazımsa geri veririz" minvalinde bir şeyler söylemiş. Ahahahaha havalara bak. Lütfedersiniz efenim!
- **Rıza Zarrab**'ın da türlü türlü kepazelikle ara bir ülke gündemine bi girip çıkması peki? Yalnız nasıl bir gündemimiz varsa, Rıza Zarrab skandalları bile en fazla birkaç gün konuşuluyor. Politik gündemin **gıybet** kazanı yemin ediyorum ülke. Har har da har har.
- Pandemi, sanatçıları çok zor durumda bıraktı. Alınan absürd tedbirler de üstüne tüy dikti! İktidarın sanatı bitirme alt-metnine karşılık, sanatçıların yanındayız!

- Karantinayı ihlal eden YouTuber **Enes Batur**, öğrenci yurduna yerleştirilirken "**üzerime oynanan alçakça, kalleşçe büyük bir oyun var**" buyurmuş. Gerçekten de Ortadoğu barışını etkileyecek bu oyunları hepimiz gördük raad ol sen.
- Bakanlığın kayak malzemesi ihalesini kazanan firma malzemeleri **Kayak Federasyonu** deposundan karşılamış. En tepeden en alta kadar **mikemmel** tasarlanmış, en ince ayrıntısı **mikemmelce** düşünülmüş, **mikemmel** bir talan harekatı. Hiçbir ayrıntı atlanmamış, en alakasız kurumlar bile dahil edilmiş. **Mikemmel** gerçekten!

- **Hakan Altun**, **Alişan** ve **Demet Akalın**'ın programına çıkmamak için "**müziği bıraktım**" demiş. Ahahahahha lan! Açtım Hakan Altun dinliyorum şuan. Çekirdek çitliyorum.
- Maske takmayanlara kitap okuma cezası verilecekmiş. Ne derseniz deyin, adamlar memleket insanını iyi analiz etmiş kardeşim. Kabul edelim iyi analiz etmişler.
- **Fatih Erbakan**'ı boşuna gündem yapmayın. Onu ve onun **İstanbul Sözleşmesi** konusundaki görüşlerini zerre merak etmiyoruz.

- Ama kendisinin **Simone de Beauvoir** esprisi güzeldi. Ehehehe
- 14 kişiyi öldürdüğü tahmin edilen bir seri katilimiz varmış, o da koronavirüse yakalanmış. Öfff be Türkiye... Çok sıkıcısın.
- Peki bu ay hiç mi güzel bir şey olmadı? Oldu elbette. Misal; çoklu baro için gereken 2000 imzayı bulamadılar. Geh geh geh diye izledim ben de bu durumu. Çekirdek çitliyorum şuan.
- **Halil Sezai** tutuklanmış. İnsanlar sosyal medyada Halil Sezai'yi "**ama özünde iyi bir insan**" diyerek müdafa etmeye çalışıyor. Aynı tayfa **Emrah Serbes**'i de aynı şekilde müdaha etmeye çalışmıştı, o da yakında salıverilebilecek bu arada. Sizi bilmem ama benim tanıdığım iyi insanlar, adam dövmüyor ya da barut gibi araba kullanıp hız yapmıyor. Hiç kimsenin hatalarının, yanlışlarının arkasında siper olmaya kalkmayın, o hataların ve sonrasında da vicdanınızın altında kalırsınız.

- Yeni bir dizi türü çıktı. Kısaca "**kadına şiddete hayır dizileri**" ya da "**sosyal içerikli diziler**" ya da "**psikolojik içerikli diziler**" diyebiliriz bunlara. Çok vasat örnekleri de var içlerinde, eh işte örnekleri de. Şimdilik bu akımı fena bulmuyorum. En azından mafya dizilerinden çok daha iyi oldukları görüşündeyim. Lakin yakında bu kategorinin de bir tür psikolojik rahatsızlıklar pornosuna döneceğinden o kadar eminim ki. Her şeyin istismar edildiği ülkemde bir dizi janrı da istismar edilmiş, çok mu?

- İspanyol sporcu **Diego Méntriga**'nın, yarış boyunca kendisinin önünde olmasına rağmen son anda yönünü şaşıran İngiliz rakibi **James Teagle**'a üçüncülüğü verdiği o görüntüler var ya... O görüntüler eğilip kulağıma şöyle fısıldadı: "Her zaman umut vardır!" Ve ben o görüntüleri izleyip kendimi geleceğe dair unutlanırken yakaladım. Umut da bir virüs gibidir, hızla yayılır. Umarım da bulaşıcı olur. Kalın sağlıcakla...

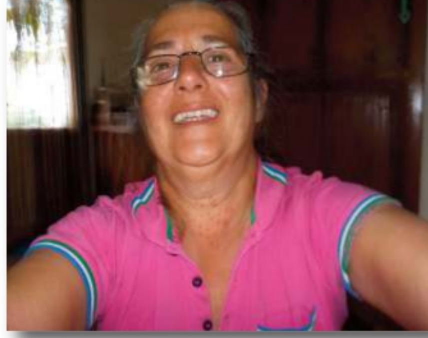
ONU BUNU BİLMEM... SEVİYORUM BU MEVSİMİ!

Katina Karanikola

Ohhh Epitelus! (nihayet) Bunaltıcı sıcaklar geride kaldı. Delicesine sevdiğim mevsimim geldi, mevsimlerin en güzeli. Sonbahar, kitaplarda hep kuru yaprak ve hüzünle anlatılır nedense. Halbuki Akdeniz ve Ege'de bambaşkadır bu aylar. Bereketin mevsimidir. Sanıyorum bir ben bir de Kızılderililer Sonbaharın gelişini çılgınca bayramlarla kutluyoruz. Kızılderililer Sonbaharda kış için erzak depolamak ve çeşitli av hayvanlarının derisinden giyinmek için ava çıkarlar. Benim içinse her gün bayram. Şu günlerde ilk yağmurların düşmesini bekliyorum. Yağmurdan sonra tekrar güneş açtığında toprağın tertemiz kokusunu çok özledim..

Toprağı ıslatan ilk yağmurdan sonra sabahın erken saatlerinde, biz İmrozlular, salyangoz toplamaya çıkarız. Yenen salyangozlar Sonbahar da yağmurdan hemen sonra toprak ıslakken çıkarlar. Güneşin yükselmesiyle yine kaybolacaklarından kaçırmamak için güneş doğmadan gidilir. Öyle gelişi güzel her yerde çıkmaz, meralarını iyi bilmeli. Ufak kestane büyüklüğünde, çalıların dibinde ve kabuğu toprak renginde olduğundan kolay görülmüyor keratalar. Gez, gez avucunda iki, üç tane bulan da olur, sepetini yarılayan da, adeta bir yarışa dönüşüyor toplanması. Bir avuç salyangozun hayalini kuruyorum henüz yağmuru görmeden… bol soğanlı, bol domatesli, biber, azıcık ta şarap….Yüz ifadenizi görebiliyorum!! "Ihhhhhh!" Kızlar, hiç surat buruşturmayın kullandığınız en etkili yüz, vücut kremleri salyangoz salyasından yapılıyor haberiniz ola… Giritlilerin, kahvehanelerinde çikudianın (bir çeşit rakı) yanında çerez gibi yedikleri olmasa olmazıdır Sonbahar salyangozları. Aha, uzaktan tüfek sesleri geliyor, av mevsimi de açıldı. Avcılar bir senedir asılı duran tüfeklerini yağlamış, bellerine palaskaları, mataralarını asmış avın serbest olduğu bölgelerde avlarını arıyorlar. Eylül ayında ortikia (bıldırcın) ile başlayan av mevsimi Ekimde keklik ve tavşan avıyla sürecek. Ben bu avcılara çok gıcığım ama duygularımı açığa

vuramıyorum hemen karşı taarruza geçiyorlar, " bunlar canlı da senin denizde avlandıkların canlı değil mi?" diye. Bari attığınız fişekleri toplayın be kardeşim. Bu mevsimde yaptığım uzun yürüyüşler esnasında sağda, solda saçılmış fişeklerinizi 1. Dünya savaşından kalan patlamamış mühimmat sanıp müzemize koymak için toplatıp rezil kepaze etmeyin beni. Sepetimi sizin fişeklerinizle değil Sonbaharın yaban meyveleriyle doldurayım…Apurnalar, prukalar, böğürtlenler....Ekimde kumaralar….Kasımda yere düşecek kadar olgunlaşan yaban ahlatlar İsviçre çikolatasını aratmaz.

Bu mevsimde, sahiller boşalmış denizlerin tek hakimi benim!! Deniz suyu yazdan da sıcak. Suların ısınmasıyla Litrinialar, Sargoslar kıyıya yakındırlar. Altmış iğneli paraketemin iğnelerini yemleyip atıyorum denize. Yarım saat sonra misina geriliyor, titreşimler geliyor…. yuttu mu acaba dolomayı? (yemi) Az daha bekleyeyim iyice alsın.. bakalım ne tür balık gelecek… Gümüş rengi çipuralar, mırmırlar gecenin karanlık sularından parlayarak geliyorlar torbamı doldurmaya. Daha büyük balık olan sinarit, levreğin de tam zamanı.. Petahtaryalarımı (bırakma) ahtapot bacağıyla yemleyip kıyıdan bir yüz metre kadar açığa yüzerek bırakıyorum. Uygun yeri bulup bıraktıktan sonra diğer ucunu sıkıca büyük bir taşa bağlıyorum ki gece tutulan balık çeke, çeke misinayı da alıp karşı adalara götürmesin. Zira sular fazlasıyla ısındı şu aralar… Sabahın erken saatlerinde petahtaryaları toplamaya geldiğimde tek, tek hangisi boş, hangisinde balık var diye yoklamak… ..tarifsiz bir duygu… Bazı balıklar, özellikle muğriler (yılan balığı) inatçıdır çıkmak istemez denizden. Ya derin bir deliğe girmiştir veya misinayı büyük bir kayanın etrafında dolaştırmıştır. İşte en zoru budur. Sabahın serinliğinde denize girip balığı çıkartmak, geri gelirken kocaman bir ahtapotla göz, göze gelmek… Yazın avuç kadar olan ahtapotlar artık iki kiloyu aşabiliyor. Hadi ki dalıp alabildin… sekiz bacak bir anda sarıyor seni, onlarca vantus cildine yapışarak gerdanında gerdanlıkla çıkabilirsin denizden. Akşam deniz dönüşü kömüre atacak birkaç ahtapot bacağı hep vardır filemde. Eylül sonu yağmurlarının ardından güneş yine ısıtıyor toprağı. Bir süre sonra sepetlerimiz mantarla dolacak. Önce bayırlarda çimen mantarları, sonrasında pefkitesler (çam mantarı) arniçalar (et mantarı), mavi cincilalar… Akdeniz mutfaklarını zenginleştiren mevsimdir Sonbahar.

Dinimin üç kutsalı buğday, şarap ve zeytindir. Bağlarda ki üzümler şarap yapımı için yer değiştirip evlerin avlusuna geldi bile. Toplanan üzümleri kimileri sıkma makinesinde, kimileri de ayaklarında çizmelerle çiğneyip üzümlerin suyunu aldılar. Üzüm suyu bir on gün kadar fıçılarda tsipurosuyla bekletildikten sonra süzülüyor, çipurolar içinden alınarak pres makinesinde tekrar sıkılıyor, presin oluğundan tavşan kanı akıyor üzümün kutsal suyu… Ilık Sonbahar akşamları mantar ve şarapla birlikte barbaların bitmez hikâyeleri… Zeytinin olgunlaşmasına az daha zaman var. .Arada bir yağan yağmurlar zeytinin şişmesini yani yağlanmasını sağlayacak. Şu günlerde, kırmalık yeşil topladığımız zeytinler Ekim sonuna doğru kararacak, toplanmaya, sıkılmaya hazır hale gelecek. Zeytini ağaçtan teker, teker okşayarak, gönlünü alarak, kutsallığını bildiğini sezdirerek toplayacaksın, Uzun sopalarla döverek ağacını küstürürsen seneye vermez meyvesini. Her gün toplanan zeytinler sıkma fabrikasına gelecek, zeytin ve pirina kokusu yayılacak etrafa. Zeytine başlamadan, vakit varken kadınlar , benden başka, kışlık kumanya için bir araya geliyor. İmece usulüyle kimi evlerde tarhana için buğdaylar kırılıyor, kocaman kazanlarda sütle pişiriliyor, ardından fırınlanarak kurutuluyor, kimi evlerde yufkalar açılarak erişte kesiliyor, kimi avlularda domatesler, kırmızıbiberler ezilerek kışlık salça hazırlanıyor. Ben ise sabah bırakma, akşam parakete, öğlen ahtapot derken…denizden eve geç geldiğim, geceler nasılsa sabah tekrar gideceğim diyerek mayoyla uyuduğum, denizin tuzunu saçlarımla yastığıma, ayaklarıma yapışmış yosunları çarşafıma taşıdığım, ahtapotların mürekkebi tırnaklarıma oje olduğu,ayarımın tamamen kaçtığı özgürlüğümün dibe vurduğu mevsimdir SONBAHAR.

Deva

Feyhan Güver

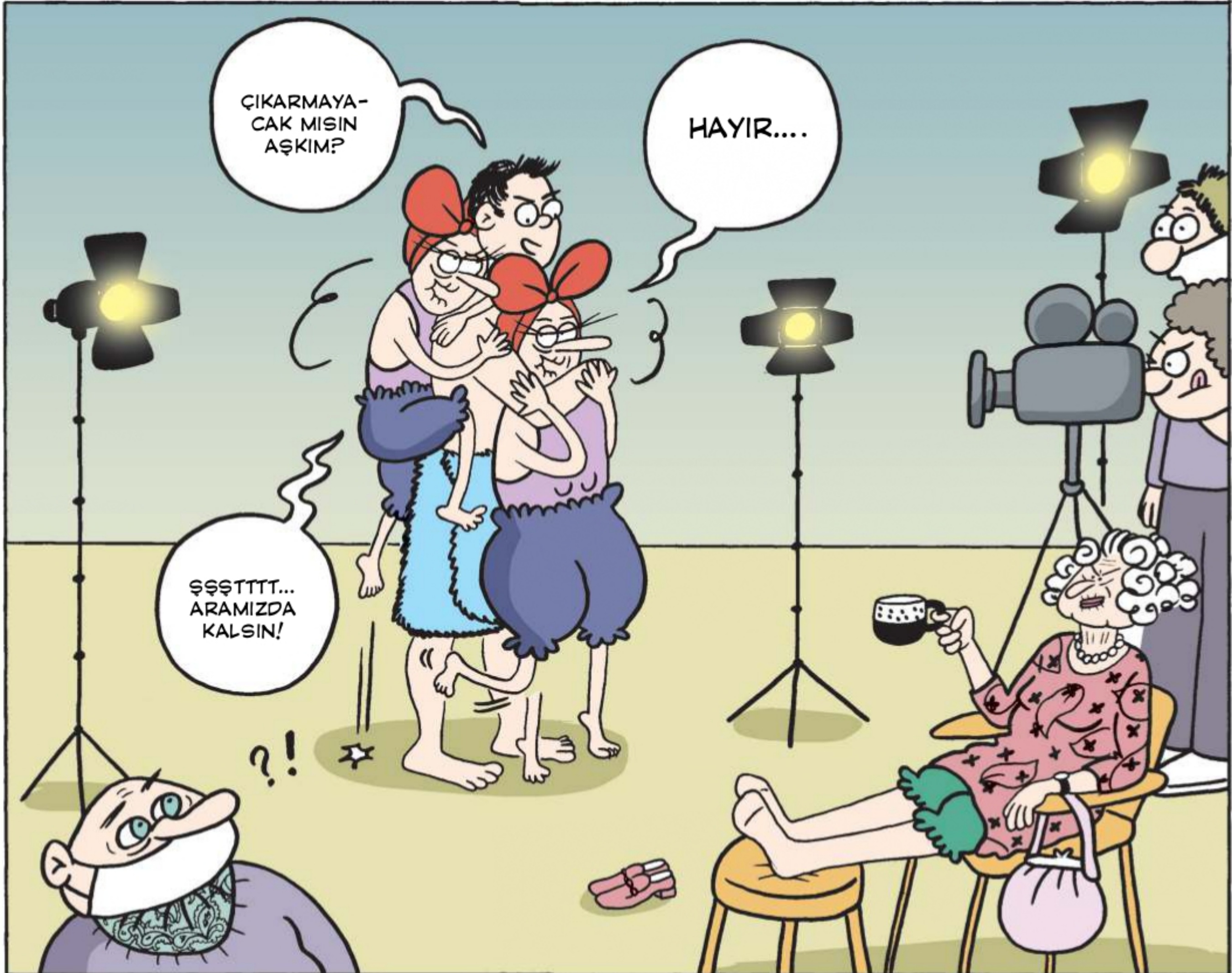

İpek Özsüslü

FETİYE NENE

ÖZET: İÇ ÇAMAŞIRI MAĞAZASI ASHNA FISHNE UNDERWEAR'I YENİDEN AÇACAK OLAN FETİYE NENE, BOMBA GİBİ BİR REKLAM KAMPANYASI İÇİN DÜĞMEYE BASAR.. LONDRA'YI BİLLBOARDLARLA DONATIRLAR VE BİR REKLAM FİLMİ ÇEKMEYE KARAR VERİRLER.. OYUNCULARIN OYUNCULUKLARINI BEĞENMEYEN FETİYE, ONLARA NASIL ROL YAPILIRMIŞ GÖSTERİR..

DONCU AÇMANA OK DEDİK, DÜKKAN HEDİYE ETTİK.. AMA İÇ ÇAMAŞIRIYLA REKLAMDA OYNAMANA İZİN VEREMEM!

SENDEN İZİN İSTEDİĞİMİ HATIRLAMIYORUM!!

YOK CANIM!! NİŞANLIN OLDUĞUMU UNUTMA!

YOKSA, PERŞEMBE PAZARINA BAK..

BANA BAK ALBERT EFENDİ, YUMURTANIN SİVRİ TARAFINA BENZEYEN KAFAN, GÖVDENE AĞIR GELİYOR GALİBA!!

?!

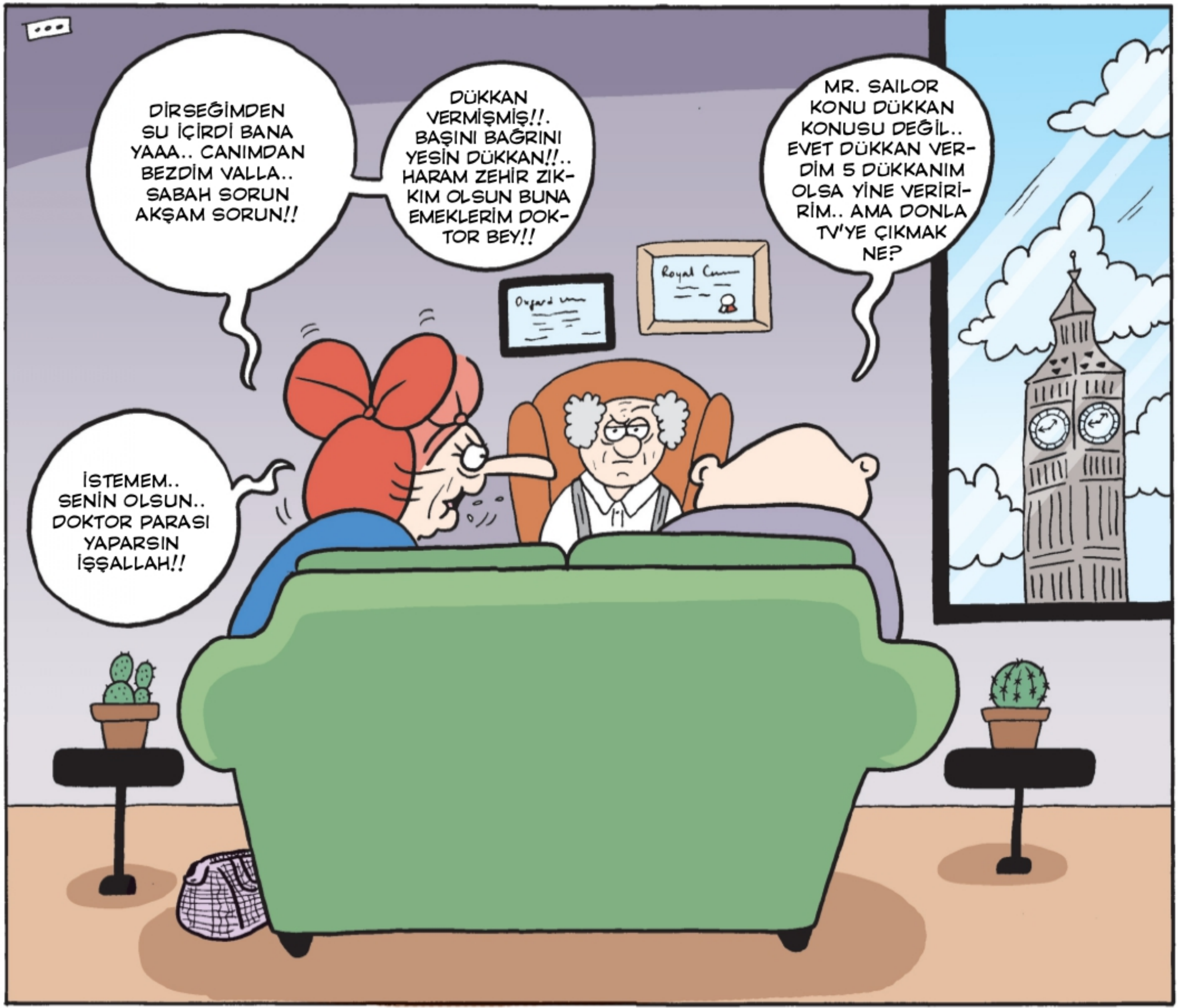
SENİN DİLİN ÇOK FAZLA UZADI.. SON ZAMANLARDAKİ HAREKETLERİNİ BEĞENMİ-YORUM BİLESİN..

...TELEFONUN DA HEP SESSİZDE..GÖZÜMDEN KAÇTI SANMA!!

NAALAKASI VAR YAAA?! ÜSTE ÇIKMAYA ÇALIŞMA FETİYE.. KONUMUZ BU DEĞİL.. SENİN DONLA REKLAMLARA ÇIKMAN!! BENİM MEŞREBİM O KADAR GENİŞ DEĞİL..

YESİNLER SENİN MEŞREBİNİ!!

EEEEHHH.. YETERİN ARTIK BEEE!! KAFA BIRAKMADINIZ YA İNSANDA! SİZİ SAATİ 2000 POUNDA İLİŞKİ TERAPİSTİNE GÖNDERİCEM.. ÇÖZERSE O ÇÖZER, O DA ÇÖZMEZSE HERKES YOLUNA.. SİZİ Mİ ÇEKECEM BEN!! COVİD ANAMIZI AĞLATTI ZATİ..

DİRSEĞİMDEN SU İÇİRDİ BANA YAAA.. CANIMDAN BEZDİM VALLA.. SABAH SORUN AKŞAM SORUN!!
DÜKKAN VERMİŞMİŞ!!. BAŞINI BAĞRINI YESİN DÜKKAN!!.. HARAM ZEHİR ZIKKIM OLSUN BUNA EMEKLERİM DOKTOR BEY!!
MR. SAILOR KONU DÜKKAN KONUSU DEĞİL.. EVET DÜKKAN VERDİM 5 DÜKKANIM OLSA YİNE VERİRİM.. AMA DONLA TV'YE ÇIKMAK NE?
İSTEMEM.. SENİN OLSUN.. DOKTOR PARASI YAPARSIN İŞŞALLAH!!

GÖRÜYOSUN Dİ Mİ MR. SAILOR?! NASIL ÖNÜMÜ KESİYOR? NASIL KISKANIYOR STAR IŞIĞIMI? VİZYONSUZ KÖPEK!!
ANLIYORUM.. HAFTAYA BUGÜN YİNE AYNI SAATTE GÖRÜŞELİM.. DÜŞES FETİYE, KONT ALBERT..

BAYAN ATKINSON, BANA BİR ZANAX BİR DE APRANAX GETİRİN.. BUGÜN KALAN HASTALARI İPTAL EDİN! KAFA BEYİN KALMADI BENDE!!..

atilla atalay

SIDIKA

UĞURSUZ 2020

- Lan bu iki bin yirmi senesi de beşeriyetin burnundan getirdi be Sıdıka. Bak şimdi de VİP Hasta diye bi hastalık çıkmış... Ay yiter, daha ne virüsü, ne hastalığı. Rabbım sonumuzu hayır etsin, bi de VİP hastalığı zuhur etti başımıza...

- O ööle bi şey değil anne. Sağlık hizmetine hızla erişebilen bürokrasi elitleri ve yakınlarını diyo o haber. Test, aşı, ambulans vb öncelikli manasında birilerinin olduğunu ileri sürüyo haber. VİP bir hastalık çeşidi değil yani...

- Canım neyse ne işte. Netice olarak kötü bi şey yani... İnşallah bu da solunum yoluyla bulaşmıyodur da. Maskeye para yetiricez diye canımız çıkıyo.

- Bana bakma anne, ben hep evdeyim. Dışarıya çıkıp da maske harcadığım filan yok. Ayrıyetten VİP'lik dediğin keşke solunum yoluyla bulaşsa. Diyelim bi müsteşarla, bakanla filan soluklarımız karıştı, bize de müsteşarlık, parti ileri gelenliği filan geçse... Ehehe... CEO da olur... CEO zihniyetli üst düzey bürokrat da olur...

- Olmaz öyle şey Sıdıka. VİP olucam diyerekten elin tanımadığın müsteşarıyla, umum müdürü veya ıstratejik daire başkanı baş danışmanıyla felan öpüşülmez. Ayıp şeyler bunlar. Cemiyet içten içe çöker...

- Şimdilik EBA Çöktü, ehehe...

- Eba ne kız? Ebalo nun kısaltılmışı mı? Bağışıklığımı çökertiyo, bi de o mu çıktı? Yok artık... Kız kıyamet koptu da televizyonlar söylemiyo mu naapıyo?

- EBA, Eğitim Bilişim Ağı'nin kısaltılmışı.

- Hımm. Peki bi şey sorucam, NASA'yı da biz mi kısalttık Sıdıka? Uzayın kısaltması mıydı, neydi o?

- Yok, açılımını bilmiyorum, Amerikalılar kısaltmış onu. İnşallah biz de çok yakında kendi uzayımızı kendimiz kısaltıcaz. En son Ulaştırma Bakanı, "Uzayda dünyanın gıptayla baktığı projeler yürütüyoruz" dedi. Şimdilik EBA filan gibi vatandaşın aklında kalıcı, vurucu, iletişim açısından stratejik kısaltmalar yapıyoruz. TMM mesela, Temizlik, Maske, Mesafe'nin kısaltılmışı... EBA demişken, aslında iyiydi o yani. Benim için eğitimde fırsat eşitliği gibi bi şey sayılırdı. Yıllardır, okumak istediğim halde evde oturmaya zorlanan, okula gönderilmeyen şahsım için, kısa süreyle de olsa herkesle aynı koşullarda olmak rahatlatıcıydı. Gerçi abimden ve babamdan, kısaca futboldan televizyon sırası gelmiyo, derslere pek bakamıyorum ama olsun, duygu olarak rahatlatıcı... Bi de şu var, internet çökünce, "aynısı televizyonda da var, talebe derse ordan baksın" diyolar ama herkesin evinde kaçlarca televizyon olabilir ki? Biri üçe biri sekize giden iki çocuğu olan bir aile her iki çocuğa da ayrı ayrı mı TV açıcak? En az beş çocuk yapmış kimselerin durumuna girmiyorum bile.

- KBSBT

- O ne be? KBSBT?

- Kız bi sus bi tıkan cümlesinin kısaltması Sıdıka. Sana ne kız, ebadan kübadan gerizeka? Çoluğun çocuğun mu var? Rabbım bilmiş de erkenden vermemiş. Beş tane daha senden olsa, "ziv ziv ziv, o öyle, şu şöyle, bunu böyle etmek lazım, öbürünü öbür türlü etmek lazım. Yok uzay, vay teleskop, aman yapay zeka" diye cemiyetin başına bela olurdunuz siz bela...

- Fena mı olurduk? Hem belli de olmaz, henüz yumurtlama yeteneğim yerinde duruyo, 2025'e kadar en az beş bebeyi devreye alabilirim, ehehe... Hedef 2025, buna kısaca 5B planı diyelim, ben gidip sür'atle, ayı olmayan bir koca bulayım... Hayde ver maskeyi, gidiyorum ben. Telefondan Dombıra'yı aç ana... 5B için sokaklara çıkıyorum. Dömbek dömbek dömbede dömbek.

- ÇKS

- Bunu anladım "Çenen kopsun Sıdıka'nın" kısaltılmışı.

- 5T1K

- "BeşT" dediğin beş terliğin kısaltması... Eöőö... 1K ne acaba? 1K "koca" mı? Kocana mı söyliycen, babama mı şikayet edicen? Niye ya, 5B'yi istemez misin, beş torun evin içinde koşuştururlar? Alo... Kime diyorum Safiye Sultan... Nereye kız tombik? A aa, küsmeler, odayı terketmeler... O hoo, hiç ağzımızı açmıyalım bari. Ay bu da yeni çıktı ha, teorik olarak benim küsüp odayı terketmeye çalışmam ve o esnada arkamdan terlik salvoları gelmesi gerekirken...

- Hiç merak etme Sıdıka, döndüm ben yavrucuğum ve bak elimde ne var?

- Kalas... 1K dediğinin K'sı kalas mıydı? Ama bu çok saçma. Nerden buldun onu ya?

- Baban asmanın çardağı için alıp balkona koymuştu. Dedim ama ben sana 5T bir K dedim...

- E o zaman teorik olarak önden beş tane terlik fırlatman lazım. Sırayı bozma bence.

- Ne teorisi kız, Norveç mi bura entel kaltak! Gel gel kaçma gel, şu kalasla bi çarpıyım da te Oslo'da aç gözünü...

raziyeicoglu@gmail.com

EX'TEN TANELER

İnsan daima **EX**'i ile sınanıyor bu hayatta…

Kullanma kılavuzunu çözdüğünde bozulan, raf ömrü biten, miadı dolan elektonik cihazlara benzeyen **EX**'ler gibi **Virüs** de çözüldüğünde hayatımızdan gidecek.

İyi ki filmlerdeki gibi ayrılırken **EX**'in suratına, denize, oraya, buraya fırlatmadığım, **EX** alyansımı bozdurduğumda da enflasyon vardı, ama daha fazla fatura ödenebiliyordu. Şimdilerde tek faturayı zor ödüyor fakir fukaranın evlilik alyansları…

Her **EX** zamanla geçer, ama bu arada zaman da geçer.

EX'Ten Trik cesaretliler Korona döneminde "**Uzaktan Asılma**" diye bir şey başlattılar sanal alemde görüntülü falan arayarak. Bunları nasıl eğiteceğiz Acaba?

"Bu televizyon benim arkadaşım" diyen **EX** Kaynananın, arkadaşı okul oldu artık.

Pandemi de açılan iş kapılarından biri de, **"1 tl karşılığı HES Kodu verilir"**. Günlük kazanç 50-60tl. Kim tahmin edebilirdi ki, böyle bir kazanç kapısı olacak? Mesela görücülükde ve "**EX** Oğlumuz ne iş yapıyor?" **"Hes Kodu Vericisi"**.

PAPARAZZİYE

Raziye İçoğlu

Sabitlenmiş Gün-Demlik

Biz korona olduk. Sonra da korona biz oldu.

Maskenin de modası var. Lâkin Maskenin sana yakışanı, dekoratifliği değil, işlevi önemli.

Velhasıl virüs aşısına gelemeden, virüsle mücadeleyi beyinlere aşılama durumumuz stabil. **"Maske Tak"** diye yalvarıyoruz, **"Temas Etme"** diye direniyoruz, **"Temizlik"** diye yırtınıyoruz.

8 ay önce maskeli insan görmek ne derece tuhafsa, virüs ortamında maskesiz insan görmek aykırı, ürkütücü, virüse bile acaip .

Maskesini doğru takana tiyatro bileti hediyesi sosyal deney haberi, tam da geçmiş sayıda, çift maske taktığım için ödüllendirilmem gerektiğini yazmam gibi. Mesela maskeyi doğru, düzgün takana, cezası kadar para ödense herkes doğru takar maskesini. __ *RESİM 3*__

Bir deprem ülkesi olarak, her deprem sonrası ve hâlâ **"4.2 lik deprem büyük depremi tetikler mi?"** yi konuşuyorsak, bu orantıya göre virüsü de bir türlü çözemeyeceğiz korkarım ki..

Sanki tutuklu listesi gibi, **"Temas listesinde sakın benim adımı verme"** diye koronaya yakalanmış temaslısına söyleyenler, gıcıklığına temas etmediğini **"temaslım"** diye ihbar edenler, **"Coronalı olduğumu söylersem kimse düğünüme gelmez"** diyen düğün sahibi kadın, gibi hastalığı gizlemeyi, gizlice bulaştırmayı tedbirden sayanlar virüsle mücadelemizde turkuaz tablonun ta kendisi..

Koronaya yakalanan program başına milyarlar almasıyla ünlü akademisyen, ilahiyatçı hoca sevenlerinden dua istemiş. Halbuki programında herkese ettiği milyarlık dualar kendisine yetemiyor muydu Acaba?

Bütün suçluların filmin sonunda cezasını bulduğu Türk Filmleri izleyerek büyüdük hepimiz, belki de ondan bu umursamaz cesaretimiz….

Suçlanacak kişi aranırken ve logolu hediye kolonya, maske dağıtılırken nüfus sayımız, nerede kimler var, biliniyor. Ama yardım bekleyenler, neredeler bulunamıyorlar, görünmez nüfus sayıları bilinmiyor.

"Büyüyünce doktor olup, annem gibi ölmesin diye iyileşemeyen hastaları iyileştireceğim" dedi filmdeki kız çocuğu. Ama artık yeni normalde Doktor olmak isteyen çocuklar yok. Birilerinin babası, annesi olan doktorları kurtaracak kimse olamadı. "Herkese bir şey olsa onlara bir şey olmaz" dediğimiz, en çok da sağlığımızı koruyacaklarına güvendiğimiz sağlıkçılarımız doktorlarımız yoruldu ve öldü.

Okulunu terk edip, 4000 km. uzağa giden, gözü dışarıda olan, öğretmeni ile sürekli okula bağlamaya çalıştığımız, velisi olduğum kardeşim mesela şimdi okullu olsa, uzaktan okula nasıl sadakatli kalabilecekti ki Acaba?

Sekiz ay kadar önce tv reklâmlarında sadece mikroplara karşı koruyan, şimdi salgın döneminde ultra yoğun çamaşır suyu, yüzey temizleyicisi **"virüs ve bakterilere karşı korur, %99.9 yok eder"** diye reklâm ediliyorsa, ya kandırılıyoruz, ya da ultra hijyen kutusuna aşı yaptılar. Şayet aynı formülse bizi aylardır virüsten niye korumadı Acaba? __ *RESİM 4*__

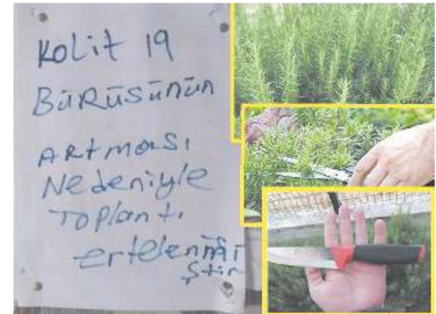

Yüzyüze eğitim, uyum haftası başladı. İlk akla gelen endişe ilkokul çocuklarının çizgi film karakter resimli maskelerini birbirleriyle değiştirmesi…

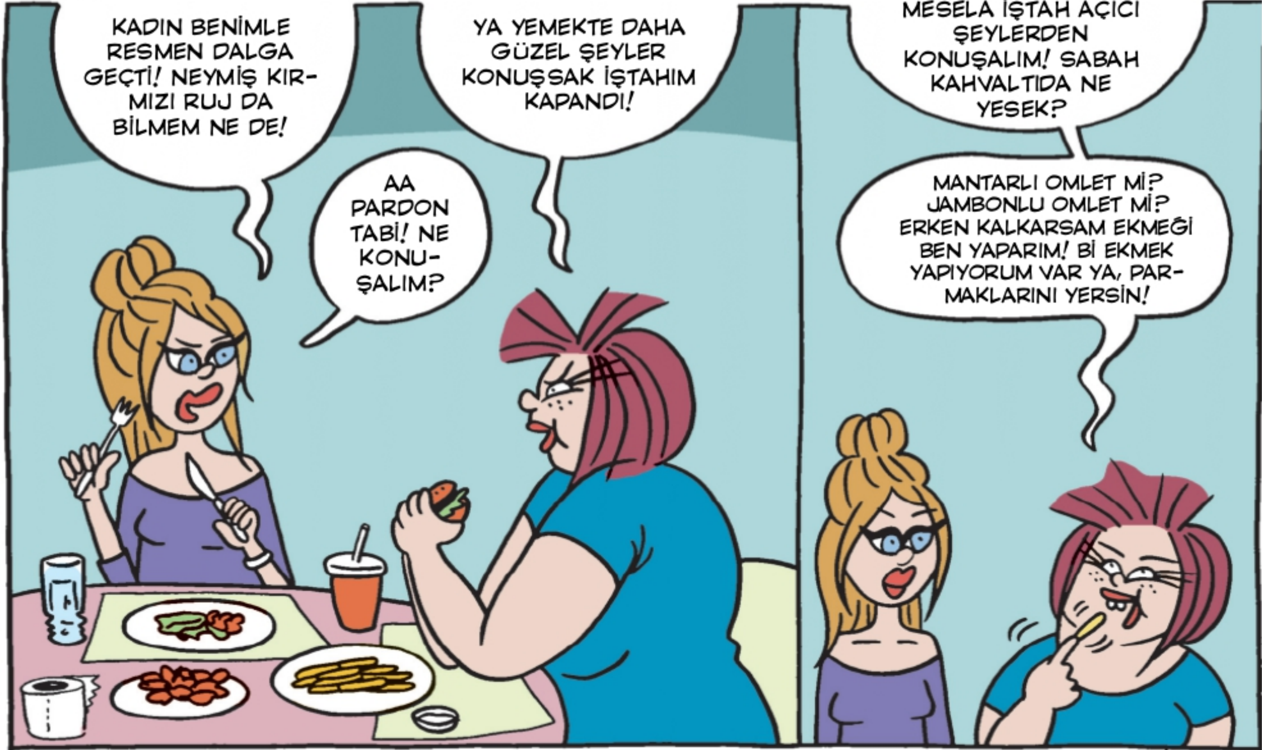
BURALAR HEP KORONALIKTI…

Yazlık ev saydığımız yer meğer koronalık evmiş. Sığındık koronalığımıza. Sezon bitmesine rağmen kimse gitmiyor ve koronalık yerler kiralayıp kalmak için geliyorlar.

Salgın dönemi kelimelerinden korona, covid, virüs, pandemi hiç birini bir türlü diyemedik. Kolera, kolit, bürüs, pandemim dedik. **"Arka sokakta bir evi karantiye almışlar"** dedi katil gibi elinde bıçakla gelen komşu kadın. Bilgi de, durum da yanlıştı. O kendince bahçemizden çayını içmek için biçeceği biberiyeyi garantiye almıştı.

82 ilden, 7 kıtadan turistler ve aylardır sokağa çıkma kısıtlamalarının **"14 büyük şehir ve Zonguldak"** ifadesindeki Zonguldak'tan gelenlerin daha çok olduğu bir beldedeyim üç aydır. Bir şey **VE** ile başlıyorsa o il diğer 14 ilden daha büyüktür bence. O **"VE"**'ki film jeneriğinde akan isimlerden birinin önünde varsa esas ve önemli baş artisttir o.

❁ İki yıl önce İstanbul Yazında şehir içi otobüste konuştuğum Yazları kışlık evinde İstanbul'da, Kışları yazlık evinde Antalya'da yaşayan adam, **"Sanırım tutumlu yaşamak bir kuş beyin hareketi. Ve ayrıca son derece mantıklı. Yazın İstanbul müthiş"** diyordu… Ne demek istediğini, arkadaşlarımın İstanbul'da kapüşonlularını kafalarına çekmiş fotoğraflarını görünce, sonbaharda sonbaharın gelmediği, yaz sıcağında yaşadığım bu yerde şimdi anladım.

❁ **"Maskeleri takıverin gariii"** diye kontağı çeviren midibüs şoförü, yolcu olarak binen çalışma arkadaşına anlatıyordu. **"Dezenfektanı kapıya koymuştum, kadının biri bindi, ellerini kollarını omuzlarına kadar yıkadı bitirdi, baktım olmaycek öle.. ben de böyle yakınıma torpido üstüne aldım"** dedi. Başka illeri bilemem de buralarda duyduğum, gördüğüm ikinci dezenfektan abdest vakasıydı bu.

❁ Market kasa ödemesinde, **"Kredi kartınız temassız mı?** dedi kasiyer kızımız. **"Yok, hep temaslıyım ben"** demişim ne demekse artık, maske altından gülüştük. Ama kendime katılıyorum. Dünyalar kadar, uzay kadar, galaksi kadar, uçsuz bucaksız zincirleme temas sonsuzdur. Temas ettiklerinin de temas ettikleri vardır. Korona yer mekan, statü ayırmaz, sınır tanımaz, her an, her yerde. Bazen bir parada, bazen bir ekmekde, bazen bir elde, bazen bir bankda, bazen bir kalemde…

❁ **"Biz o satıcıları en az 20 yıldır tanıyoruz"** diyen ebeveynlerime;**"Kapıya gelen üzümcünün, incircinin, karpuzcunun, poğaçacının, balıkçının, sarımsakçının dibine girmeyin, her yeri dolaşarak, her şeyi herkese elleterek, her şeye dokunarak geliyorlar. Tek kişiye, size özel değil."** konulu konuşmayı, satıcıların belli olan gelme saatlerinde her gün yaptım. Üzümcünün karısı para ellemeyen 65 yaş üstü amcayı anlatırken de güldü sokağımızdaki bütün üzüm alıcıları. Hatta bir amca **"hahah sanki biz vebalıyız"** dedi…

❁ Birden bire önümüze okul geldi. Biz oraya **"Devremülk Havuzu"** diyorduk. Şimdi **"Havuz Okul"** diyoruz. Aile seviniyor. Yöneticiye **"biz yeni aldık, havuzu okul yaptık, uzaktan eğitimi havuzla kutluyoruz"** ve Müdür de **"Yaaa burada her şey var işte"** dedi. Hergün 10:45 de ders çalışan mayolu çocuklar ve ödünç kullandığım Wi-Fi 'ye yakınlaşarak okul tadında çalışan ben. Belki de, Eğitim sistemi en güzel dönemini yaşayacak, maalesef ki imkânlar herkese el vermiyor ki.

PARANOYA YAPILMAZ, YAŞANIR…

Hayat Bir Kere O Da Bu Kere… diyerek, kendi hayatımı yaşamaya, başkalarının hayatını yaşamamaya yemin ettiğim bir çalışma gününde, **"Yemin etme, gün gelir öyle bir mecbur kalırsın ki"** demişti Tanzer … Yeminimi alt üst eden bu günler Tanzer'den vasiyet niteliğinde gün gelir demekmiş meğer.

Belki de hiç ulaşamayacağım 65 üstü yaşın, oldukça zor **"Ben bu yaşa gelsem"** ileri empatisi ile Pandemi birliktelik günlerimde **Doğduğum Ebeveyn Evinin Taşınmışı Kaderimmiş.**

Bütün alışkanlarım, yaşam tarzım değişmiş, "bulaşda girmem, gitmem" dediğim, hastane, eczane, market her yere fazlasıyle gider olmuştum. Yüksek evlatlık vazifesinden dolayı yalnız bırakmazken, kendimi iyice yalnızlaştırdım.. Aşırı tuzlu yemeklerine karıştığımdan onlar için pandemi bendim zaten.

Altın varaklı musluk da olsa illâ da kendi evimdeki krom kaplama bataryam derim, bakkala gelen dergiye sarılacak kadar dostlarıma, hayatıma, kendime özlem içindeyim.

KİMSİN SEN?

KADIN SESİ
Özlem Özdemir
twitter @ozlemozdemir
instagram @ozlemozdemir

"Kaybolduğunu düşündüğün oldu mu hiç?
Nereye gittiğini bilmediğin?
Ya da nereden geldiğini?
Kendine sorduğun oldu mu ben kimim diye?"

Son günlerin popüler dizisi Atiye'nin ikinci sezonu bu sorularla başladı. Onları dinlerken benden de şu sorular çıktı:

"Kimsin sen?
Biliyor musun?
Ama gerçek sen, içindeki sen?
Onu tanıyor musun?
Tanıdığını sandığının sen olduğundan emin misin?"

Hayatımız boyunca bu soruları sormayalım diye yetiştirildiğimizin farkında mısınız? Sadece biz değil, dünyada binlerce yıldır bütün kadınlar böyle yetiştiriliyor. Tabii ki, sorsak çoğu insan böyle bir "yöntem" olduğunu kabul etmeyecektir. Çünkü bu yetiştiriliş yazılı olmayan kurallardan oluşuyor, hiçbir yerde yazmadığı için de kimse bunu bildiğini bilmiyor. Çok mu karışık oldu?

Aslında bu hikâye binlerce yıl önce başlıyor. Kadınların hüküm sürdüğü (erkeklerin hüküm sürmesiyle hiç benzemediğini söylememe gerek var mı?), ikinci cins olmadığı, saygı gördüğü dönemler inanması güç de olsa, yaşanmış. Tarih, tarih yazan erkekler tarafından pek istenmese de, yöneten bazı kadınları yazar. Kadın hükümdarlar, tanrıçalar, eceler, sultanlar, kraliçeler, hatunlar, adları değişse de yaşadıkları toprağa göre, vardılar ve yönetendi onlar.

Ve onların yönettiği topraklarda savaş değil barış, kaygı değil huzur, kıtlık değil bereket, ayıp değil yaşam vardı.

Halk korkuyla değil neşeyle yaşardı.

Doğanın verdiği paylaşılır, kadın erkek eşit sayılır, sarayların kapısı halka açık kalırdı.

Kadın günahın değil aşkın sembolüydü.

Sevişmek ayıp değil kutsaldı.

Çocuklar tecavüze uğramaz, sokaklarda korkusuzca oynardı.

Ta ki, zamanla yaşam biçimleri değiştikçe kendi fiziksel güçlerini keşfeden bazı erkekler ve de yatakta iktidarı olmayan bazı erkekler beraber, iktidarlarını sokakta kurabileceklerini fark edene kadar.

Bunun için iktidarsızlıklarının aynası kadını aşmalılardı.

Böylece bazı erkekler kadını mutlu etmeye yetmeyen bedenlerini, kadını yok etmek için kullanmaya başladı.

Zaten avcılık ve gelişmeye başlayan ticarette erkeklerin fiziksel üstünlüğü onların avantajıydı.

Başlayış o başlayış…

Artık zaman ataerkil çağın zamanıydı.

Ataerkil sistem, anaerkil sistemi yok etmeye bizzat kadını yok ederek başladı.

O gün bugündür de yok ediş hızını kesmeden sürüyor…

Günümüzde ataerkil barbarlığın en acımasız yükselişini yaşadığımız bu toprakların anaerkil yaşama ev sahipliğini yaptığını biliyor muydunuz? Anadolu, Ana-dolu, sanki adından bile belli. Çatalhöyük, Anadolu'da bilinen en eski anaerkil yaşam merkeziydi, Göbeklitepe'nin keşfine kadar diye parantez açmakta fayda var. Çünkü Göbeklitepe'nin keşfi ile yine erkeklerin yazdığı tarih birdenbire değişti. Göbeklitepe yalnızca bir tapınaktan ibaret değil, bizi yerleşik yaşama geçişin en eski izlerine götürüyor. Keşfedilmesi gereken çok şey olduğu kadar üstü örtülmek istenen de çok şey olduğu görülüyor. Bazı tarihçiler aksini iddia etse de, araştırmalar anaerkil yaşam izlerinin burada da olabileceğini düşündürüyor, göreceğiz…

Bunları aklıma getiren Atiye dizisine dair de birkaç cümle etmeden geçmeyeyim. Fikir güzel, bütçe var, Göbeklitepe zaten ilgi çekici bir konu ama vasatın altında oyunculuklar (Başak Köklükaya ile Civan Canova hariç) ve zayıf senaryo ile hayal kırıklığı yaratıyor. Devamlılık ve inandırıcılıktan uzaklık da başlı başına iki sorun. Uluslararası bir platformda, ülkemizin tanıtımına da katkı sağlayacak bir dizi neden olmayacak hatalar ve sığ diyaloglarla ziyan edilir anlamak güç. Konunun nereye bağlandığını anlayan varsa bana yazabilirse sevinirim, son bölümü hiç anlamadım:) Dizinin bana tek faydası bu yazıya ilham olması diyelim.

Sonuç olarak demem o ki, bir zamanlar kadının hüküm sürdüğü bu topraklarda bugün günde 1 kadın öldürülüyor.

Öldürülmeyenler de onlara çizilen sınırlar içinde, kendilerine ne kadar yaklaşabilirlerse, o kadar özgür olabiliyor. Ataerkil sistem, binlerce yıl önce başladığı kadını ezme yolunda güçlenerek ilerliyor. Bu sistem, kadınların fiziksel olarak öldürülmesine sebep olduğu gibi, temeli varoluşlarını öldürmek üzerine kurulu. O yıllardan bu yıllara, biz kadınların da nesilden nesile içselleştirdiğimiz doğrularla kadın erkek hep beraber yok ola ola yaşıyoruz. Bunun adı yaşamaksa?

Ben de soruyorum bu noktada: Adı Anadolu olan topraklardaki kadınlar, kendilerine doğru yolculuklarına ne zaman çıkacaklar? Kim olduklarını ne zaman sorgulamaya başlayacaklar? Onlara dayatılanları değil kendi doğrularını ne zaman bulacaklar? İçlerindeki kadının gücünü ne zaman hapsolmaktan kurtaracaklar? Çünkü o yolculuk bir an önce başlamazsa, korkarım kadın tarihe karışacak bu topraklarda…

Sağlıklı günler...

BAYAN YANI
2020-10-EKİM
Aylık yaygın süreli yerel yayındır.
BD Basın Yayın Tic. Ltd. Şti. adına
Sahibi ve Yazışleri Müdürü
Tuncay Akgün

Renklendirme Editörü
Fikret Özdemir
Grafik Düzenleme
Cebrail Okcu

Müessese Müdürü: Ali Yavuz
Abonelik: Aysun Öztürk
ADRES: Duatepe Sok. No:16
Yeldeğirmeni/Kadıköy
TEL: (0212) 292 94 50

FAX: (0212) 251 57 54
BASKI: **LeMan Ofset**
(0212) 858 00 93
DAĞITIM: Turkuaz Dağıtım
Paz. A.Ş. (0212) 249 91 13

BÜŞRA KILIÇ

PAPARAZZİYE

Raziye İçoğlu

Sadece klozeti deniz manzaralı bir çatı katına sıkışmış, yaşama alanımda, "Ayın 14-23 arası bana bulaşmayın" dediğim çalışma günlerime nasıl denk gelebiliyordu her şey Acaba?.

Duymadığı kulak cihazını yenilememiz gereken, babam **"görmüyorum"** demeye de başladı. Hastane imkânlarının az olduğu hiç bilmediğim bir şehrin başka bir kasabasında tedaviyi yapabilecek göz hastanesi buldum.

Trafikte seyir ederken bir kere kırmızı ışığa denk gelirsen yol boyu kırmızı ışıklara denk gelirsin gibi, ayda bir olan tedaviye çalışma gününde başlandığından elbetteki her ay da çalışma gününe denk gelecekti.

Üçüncü iğne gününe geldiğimiz bu ay da, 51 + 20 km. = 71 km. iki ayrı midibüs ile hastane yolunda elimde eskiz defterim çalışarak ve babam ağır işittiği için bağırarak kimseyi rahatsız etmemek adına hiç konuşmadan gidiyoruz.

Fakat geçen gün Komşu avukat hanım, **"benim de babamın kulakları duymuyordu, yazarak bir şeyleri anlatıyordum"** demişti. Ben de **"ön koltuktaki adamın da tek gözü bantlı, sanırım aynı hastaneye gidiyor, bak tek başına nasıl beceriyor"** yazdım. Ve kulak ölçüm işlemini gerçekleştiren Odyometrist, **"her şeyi sesli oku, kendin duy, algın duymadığın bir çok kelimeleri unutmuş"** dediği için her şeyi sesli okumaya başlamıştı babam. Ve kendi duyacağı kadar okuması demek 28+1 koltuklu midibüsde herkesin duyması ve işaret edilen kişiye bakması demekti… Her ay bir sayfalık köşe yazısı olan biri olarak yazdıklarımın okunmasından bu denli neredeyse maskemi gözlerime çekecek kadar utanacağım aklıma bile gelmezdi.

Ulaştığımız hastanede, ameliyathaneye girenler ayakkabılarını kapı önünde çıkarıyorlar steril elbise, terlik giyerek içeri giriyorlar. Ve üçüncü keredir tuhaf bakışlar arasında babamın pahada beş para etmeyen ucuzluktaki keten ayakkabılarını kırmızı torba ile rafa koyuyorum.

65 yaş üstü bir tek gözü bantlı amca **"görüyorum, olana bak sen görmeyen gözüm gördü"** diye çıktı. Gözün biri bantlı, görmeyen göz zora düşünce görmeye başlamış, yani sağ gözün sol göze faydası olmuştu. Oğlu ve gelini bonesini, ameliyat giysini soyarken o ayakkabıları giydi. **"Bu ayakkabı senin mi?"** dedi gelini. **"evet benim"** dedi sinirlenerek.

10 dakika kadar sonra çıkan hasta **"ayakkabım yok, bu ayakkabı benim değil, baksana 2 numara küçük"**, birileri "oradan bir terlik verirler gidersiniz" deyince, 13.3 katı para ile iğne yaptıran adam, **"150 liralık ayakkabımın yerini tutar mı terlik"** dedi. Herkesin papucu kıymetli haliyle. O anda refakatçilerden genç kadın **"abla haklıymış meğerse, torba ile rafa kaldırmakta"** dedi. Paranoyaklığımın haklı olmasıyla gurur mu duyayım, yoksa ayakkabısı olmayan adamla empati kurarak üzüleyim mi şaşırdım.

Camide namaz kılarken, İngiltere'den gelen ayakkabıları çaldırıp, olmayacak bir mevsimde imamın verdiği ödünç terlikle 5 km. yoldan gelen babamı bildiğim paronayaklığımdan ayakkabıları değişik kırmızı bir poşetle ayakkabı rafına koymuştum. Ve zaten bütün refakatçiler ameliyathane önünde bekleşiyoruz. Ama bu süreçte hasta ve hasta sahiplerinin ne ayakkabı giydiğini bilmesi de önemli. Ayakkabını bilmezsen çıkarken de bulamazsın yani. Babam başkasının ayakkabını giymezdi, lâkin muhakkak kendi ayakkabısını kaybederdi. Herkesin paranoyası kendisi kadar.

Neyse ki göremediği için ağır hareket ettiğinden hastaneden fazla uzaklaşamayan aileyi buldular. Amcayı yukarı getirdiler, ama kendi ayakkabısını beğenmedi, ayakkabıyı elleriyle yoklayarak **"bunda bağcık var"** dedi ki, siyah bağcıksız düz ayakkabı. Hatta benim torbaya koyduğum ayakkabıyı bile yokluyorlardı, poşete koymadıkları halde koymuş olmalarını sanarak. Çocukları **"walla evden çıkarken hiç dikkat etmedik, ne giydi, ama babamın böyle tip ayakkabısı olamaz"** diye hiç istemeyerek kendi ayakkabısı giydirdiler ve gittiler. Biraz daha uzasa olay, neredeyse hastanenin kamera kayıtlarına başvurulacaktı.

TIRNAK İÇİNDE "HALİT"

yaseminolur@yahoo.com **Yasemin Olur**

Tırnaklarım çok çirkin. Fakat işe yarıyorlar. En azından varlar. Bazı insanların tırnakları yok bile. Mesela Halit. Halit'in tırnakları yok. Halit on beş yaşında. Aslında tırnakları var ama zaman zaman yok oluyorlar. Bazen makineye kapılıyor tırnakları, bazen de eziliyor bir çeliğin altında. Gerçi kökü onda. Sonra yerine yenisi çıkıyor. Başka bir iş kazasına kadar.

On iki yaşında bir oğlan çocuğuydu işe başladığında. Babası yok. Annesi ve bir de ablası var. Suriye'den göçmüşler. Okuyamayacağı anlaşılmış, okuyamayacağından değil de okursa aç kalacaklarından böyle bir kanaate varılmış küçük aile meclisinde. Alınan karar sonucunda Bayrampaşa'da bir torna atölyesine çırak verilmiş. Evleri de sanayinin arkalarında bir yerlerde. Ev değil de daha çok bir barınak.

Halit'in on iki yaşındaki öz geçmişine kısaca bir göz atalım:

Adı: Halit

Eğitim: İlkokul terk.

Bildiği diller: Arapça. Az Kürtçe. Küfürlerin anlamını idrak edebileceği düzeyde Türkçe.

İş Tecrübesi: Yok. Fakat çok uzun mesafe yürüyebilir. Suriye'den Türkiye'ye kadar yürümüşlüğü var.

Halit iş öğrenecek. Sadece sanayiyle yetinmeyecek tabii. Sanayiden çıkışta da hurda işine girecek. Sanayideki hurdaları toplayıp satacak. Belki ileride çok zengin bile olacak. Bütün işçiler gibi günün birinde sıradaki zenginin kendisi olduğuna inanmasın mı?

İşçi adayı Halit, Osman Usta'nın atölyesinin kapısından içeriye kahverengi bakıyor. Halit'in henüz tüm tırnakları tamken, "neredeyse bedava" işçiyi herkes sevdiğinden Bayrampaşa sanayideki Osman Usta da Halit'in üstüne atlıyor.

Sanayidekilerin ona taktığı isimle Fondip Osman. Ucuza güçlü kuvvetli eleman bulmada bir uzman. İri, kirli bir şey. Cevval çocuğu gözünden tanıyor. Fondip lakabı da bu cevval çocukları iliğine kemiğine kadar yiyip bitirmesinden geliyor. Taze insanın fizik gücüne inanmış bir tüccar. Zencileri Afrika kıtasından toplayıp Güney Amerika'daki şeker kamışı tarlalarına çalışmaya götüren pisliklerle aynı mayadan yapılmış. Elinde görünmez bir kırbaç var. Sadece sesi duyuluyor. Yanına aldığı çocukları bu kırbaçla yavaş yavaş öldürüyor. Bu kırbaç seslerden örülmüş. Çok sağlam. Mesela insanın suratına indi miydi "yavŞAK" diye yankısı geliyor. Bu en hafif vuruşlarından. Bir de "piÇÇ" diye ani ve sert vuruşları var ki insan o zaman neye uğradığını bile anlamıyor. İşte bu Fondip Osman, koca koca çelikleri bu minik kölelere taşıtmaktan da içten içe bir zevk alıyor. Aynı anda üç beş tanesini çalıştırmıyor. Biri biterse yenisini alıyor. Sonuçta ortalık bunlarla dolu diye düşünüyor ve aldığı her şeyi sonuna kadar kullanmanın, onları asla ziyan etmemenin önemine inanan bir kişi. Sigarasını bile izmaritin süngerine kadar içiyor. Onun, mesela otobüse binecek olursa ve eğer sigarasını yeni yakmışsa, sigaradan da sadece iki nefeslik bir tütünü kalmışsa asla sigara izmaritini o halde yere atıp otobüse bindiği görülmemiştir. "Otobüs mü yok?" diye düşünür. "Otobüs yine gelir. Maksat sigara ziyan olmasın." Halit'in ilk tırnağını yitirdiği gün de Halit'in son kullanma tarihine daha çok vakit vardı. Bu işte yeniydi. On iki yaşındaydı. Hem sanayiye girince hissettiği koca adam olmuşluğu da seviyordu. Çuvalları taşıyordu, ortalığı süpürüyordu. Sanayinin çaycısı vardı ama ustasına çay götürmeyi kimseye bırakmıyordu. Halit'in ilk tırnağını kaybettiği o gün Fondip Osman, atölyenin önünde oturmuş Halit'in getirdiği çaydan ilk yudumu aldıktan sonra işin başına dönecekken aklına parlak bir fikir geldi. Tezgâhtaki çeliği bu velede taşıtma arzusu birden içinde belirdi. "Taşısın piç" dedi içinden, "enjeksiyona kadar, üç metre ya var ya yok." Tezgâh çocuğun boyundan yüksek. İşte o an Fondip Osman Halit'e sesleniyor:

Halit yaklaşıyor. Fondip Osman'ın bacaklarının önüne doğru çöker gibi bir vaziyet alıyor. Osman, ağzındaki tütün çubuğundan aldığı nefesi Halit'in yüzüne "o" harfleri yaparak üflemeye başlıyor. Sonra ağzından çıkan üçüncü "o" şeklindeki dumanın da dağılmasını izlemelerinden sonra Osman, başıyla dükkânın içindeki torna tezgâhında yatan çelik külçeyi işaret ediyor. Halit de Osman'ın başını gözleriyle takip ederek görmesi gereken işareti izliyor. Osman fısıldıyor, Halit, bu fısıltıya doğru iyice eğiliyor:

-Şunu görüyor musun? diyor Osman.

Halit, torna tezgâhı üzerindeki eşyaları sağlı sollu hızlıca bir göz taramasından geçirdikten sonra bakışlarını dün dükkâna gelen malların arasındaki yirmi beş kiloluk çelik kalıba odaklıyor. Şimdi hedefi görüyor.

Osman buyuruyor:

-Git koy onu frezeye bakayım...

Halit yavaş çekimde dikeliyor. "Tamam" manasında başını sallayıp kendinden emin adımlarla kalıba yöneliyor. Fonda iyi, kötü, çirkinin müziği çalıyor. Açın sesi. Halit'in yanından kuru çalı demetleri toparlak olmuş, uçuyor.

Sadece on iki yaşında. Elleri, yağladığı makinelerin pisliğiyle kapkara. Kapkara ellerinin terini tulumunun sağına soluna sürüyor. Her şey ağır çekimde. Elinde kalan yağların bir kısmıyla da elmacık kemiklerine savaş boyası gibi iki şerit çekiyor. Bunu bir filmde görmüştü. Üzerindeki tulum, önceki çocuktan kalma. En küçük boy erkek işçi tulumu. Çünkü çocuklar için işçi tulumu yapmıyorlar. Halit, yaşına göre uzun olsa da tulumun paçalarını kıvırmak zorunda kalmış. Tulumun dizleri yağ lekelerinden kapkara. Kafası gariban çocuklara mahsus bir model: 3 numara erkek tıraşı. Uzun zaman onu idare eden cinsinden. Ellerinin karası henüz yıkanınca gidiyor. Daha nasır bağlamayan derisi, yağı-kiri emmiyor. Yüzeysel pislikler bunlar. Çok çok bir ponza taşının yardımı gerekiyor. On iki yaşında henüz gözünün kahverengi ışıltısı onu terk etmemiş. Birazdan son ışık da uçup gidecek. Dudakları şüpheli kendinden. Dudağının bir kıvrımı yukarı kalkmış, bir kıvrımı aşağıya bakıyor. Sanayide bu sıcak yaz günü az sonra gözündeki ışığı da yukarıya, göğe yollayacak bir Mona Lisa çiziliyor. Arka fonunda 20.yüzyıl klasik İstanbul mimari anlayışındaki karaktersizlik hâkim. Sıvasız binaların üzerine çıkılmış kaçak katların arkasına dikilen gökdelenlerin önündeki sanayi sitelerinin sağındaki mezarlıkların yanındaki çocuk parklarının önündeki otobanların üzerindeki yaya geçitlerinde yürüyen sürreal inekler. Çocukluk çilleri duruyor Mona Lisa'nın yüzünde. Tezgâha dayalı, boynu hafif sola eğilmiş ve son fırça darbesini atıyor ressam: Kocaman bir AHH… Artık garibanın ahının göğü delmediği zamanlar. Garibanların ahları geri dönüp yine garibana saplanıyor.

Fondip Osman, olaya müdahale amaçlı, çeliğe bir şey mi oldu kaygısıyla yerinden kalkıyor. Çocuğun yanına doğru gövdesini yola koyuyor. Halit'in yanına vardığında çelikte bir hasar görmeyince huzurla minik inlemenin sahibinin yüzüne doğru "Hayırdır?" diye dudağını büküyor. Çocuk Halit, elini çeliğin altından çekemiyor. Şimdi ona verilen görevi yapamamanın hiç gereksiz ezikliğiyle Osman'dan gözleriyle yardım dileniyor. Siz de adamı iyice kötü bellemeyin. Kalıbı kaldırıp çocuğun parmağını kurtarıyor tabii. Fakat feci kan var ortamda. Çeliğe kan bulaşmış ve Halit işte o gün ilk defa ellerinden başlıyor ölmeye. Sonuçta bir yerden başlamak gerekiyor… ölmeye…

Çocuğun elini kalıbın altından kurtarınca kanlı çeliği görüp iyice öfkelenen Fondip Osman, kocaman elleriyle Halit'in uzun ince ensesine bir tane patlatıyor. Çocuk, kanlı eliyle ensesini tutup "yok ki bi şey, valla yok bir şey, silerim de şimdi buraları" diyip elindeki kanı ensesine de bulaştırdıktan sonra zonklayan parmağının zonklamalarına aldırmamak adına kendince ileri geri sallanıp mırıldanıyor: "Acımıyor ki… Valla acımıyor." diyor kendi dilinde ama Fondip Osman dile hâkim değil. İnsanca bilmiyor.

Fondip Osman "İş açtı piç başımıza" diye söyleniyor. "Piç"in üzerine de bastırıyor bir iyice. Ç'sini uzatıyor gittiği yere kadar ki Allahtan ç"nin gideceği de bir yere kadar! Adam tıkanıp kalıyor. Sonra farklı küfürlerle ortamı çınlatıyor. "Piç" ise elini tutmuş, kanayan elini… Adamın öfkesine uzun uzun bakıyor.

En son -"Ağlama lan!" diye bağırıyor oğlana. Halbuki oğlanın dışavuran gözyaşları yok. Fakat Fondip Osman, çocukta biriken, henüz dışarıya atılmamış gözyaşlarının kokusunu bir köpek hassasiyetiyle duyuyor.

Adam "ağlama" deyince çocuk arkasını dönüp boğazı ağlamamaya çalışmaktan kasılmış bir halde atölyenin arka tarafına koşuyor. Malları koydukları bu kuytuda çuvalların arasında minik bir top olup, içi kuruyana kadar duruyor. Biraz kan, biraz gözyaşı, salya, sümük… İnsan olmak zor. Fakat Halit beş dakikada insan oluyor…Biraz kan, biraz gözyaşı, biraz sızı… On iki yaşında hâlâ gözünde böyle sebepsiz, nereden kaldığı belli olmayan bir ışık vardı, her şeye rağmen. İşte o gün, o ışık da "piç" kelimesine binip, Halit'in sığındığı kuytuluktan hızlıca uzaklaşarak atölyenin kapısından güneşe doğru yola çıkıyor. O günden beri mahzun bir gülümsemeye binmiş minik bir ışık hâlâ güneşe ulaşmaya çalışıyor. Güneş çok uzak, yol çok güzel…

Az önce yanımdan geçti Halit. Sanırım eve gidiyor.

İNTİZAR

İDAMLA BİR ÇIRPIDA AZAPTAN KURTULMALARINA İZİN VERMEYE...

GENÇ KADINLAR MONARŞİYE KARŞI

Ezgi Aksoy
aksoyezgi@gmail.com

Tayland'da Bir Devir Kapanıyor mu?

2020 canavarı, dünyanın üzerine **covid** felaketini salmadan önce, dünya kendi olağan cinnetinde kavrulup gitmekteydi. **Tayland** da, bu bağlamda, 2020 yılını ülke geneline yayılan protestolarla karşılamıştı. 2020'nin Şubat ayında Tayland halkı üniversite kampüslerinden başlayarak ayaklanmış ve muhalefet partisinin feshini protesto etmek için sokaklara dökülmüştü.

Feshedilen "**Yeni Gelecek Partisi**", kendisini sosyal demokrat ve anti-militarist bir parti olarak nitelendiriyor, ülkedeki monarşiye muhalefet ediyor ve özellikle gençlere ve kadınlara umut vaad ediyordu. Kurulma amaçları arasında; Tayland'daki askeri hegemonyayı sınırlandırmak, devlet meselelerinde otoriteryan uygulamaları değil bürokrasiyi yeniden merkeze oturtmak ve ekonomiyi daha adil bir ölçeğe taşımak vardı. Ne var ki Yeni Gelecek Partisi, bu emellerini gerçekleştiremeden, Şubat 2020'de anayasa mahkemesi tarafından feshedildi. Partinin kapatılması davasında parti aleyhine sunulan delillerden biri de partinin sembolü olan "üçgen" idi. Söz konusu üçgen, "**illuminati**" ile ilişkilendirilmiş ve parti, (herhalde illuminatinin talebi ya da yardımıyla) monarşiyi devirmek istemekle suçlanmıştı.

2019 seçimlerinde **YGP** (Yeni Gelecek Partisi) 50 milletvekili çıkardığında, bu sonuç ülkede büyük yankı uyandırdı. Zira YGP gerçekten de yeni bir parti sayılırdı. Ara seçimlerde YGP'nin 50 sandalyesi 81'e yükselmiş ve YGP, Tayland'da yeni muhalefetin yükselen sesi olmuştu.

Parti, kuruluşundan ve seçimlerdeki başarısından sonra çeşitli yasal engellere takıldı. YGP'nin genç lideri **Thanathorn Juangroongruangkit** tüm bu engellemeleri "politik bir hamle" olarak değerlendirmiş ve endişelerini bildirmişti. Juangroongruangkit, endişelerinde haklı da çıktı. Kendisi de bizzat seçim yasasını ihlal etmekle suçlanan Juangroongruangkit'in milletvekilliği askıya alındı.

Anayasa mahkemesinin parti kapatma kararından sonra Tayland'da özellikle akademik çevrelerde geniş bir protesto dalgası başladı. Ancak protestolar, ansızın indiren korona salgını nedeniyle durmak zorunda kalmış ve ülke yeniden Asya tipi monarşinin gölgesinde titremeye geri dönmüştü.

Korona salgını ile duran protestolar, geçtiğimiz ay yeniden canlandı. Ve bu kez protestoların merkezinde genç kadınlar vardı. Çünkü kadınlar artık haksızlığı görmezden gelmekten yorulmuştu. Üstelik talepleri artmış ve sertleşmişti. Korona günlerinde dahi bir halk isyana duruyorsa, o halkın sabrı taşmış demektir, ne der-

siniz... Bunda elbette ülke yanarken kendini haremiyle 5 yıldızlı otellere kapama kararı alan, 43 milyar dolarlık servetiyle dünyanın en zengin krallarından olan **Tayland Kralı Vajiralongkorn**'ın da payı var dersek yalan olmaz. Ki Kral Vajiralongkorn bu yıl kadınların gerçekleştirdiği protestolarda ilk defa bazı eleştiri oklarına maruz kaldı. Bu eleştiriler Tayland toplumunda ufak çaplı bir kalp krizi etkisi yarattı desek yanlış olmaz, zira Tayland halkı monarşiyi eleştirmeye hiç alışık bir toplum değil. Cezası da zaten 15 yıldan başlıyor. Buna rağmen kadınlar oklarını çıkarmıştı bir kere. Cesaretleri mi? Cesaretleri bastırılmışlıklarından geliyordu.

Kadınlar Talep Ediyor: Acil Demokrasi!

2000'lerden sonra dünyanın çeşitli yerlerinde, çeşitli protestolarda gördüğüm ve çok beğendiğim bir pankart ve döviz sloganı var: "**Hala bu b.ku protesto etmek zorunda olduğuma inanamıyorum!**" Onlarca, hatta yüzlerce yıldır süren insan hakları mücadelelerinin, bazı yeryüzü köşelerinde bir arpa boyu bile yol alamadığının can sıkıcı, ama bir yandan da alaycı bir kanıtı gibi bu slogan, her gördüğümde tatlı tatlı canımı sıkıyor.

Aynı minvalde, 2020 yılında dünyanın herhangi bir ülkesinde insanların demokrasi talep etmek için sokakları doldurmak zorunda kalması ne kadar da tuhaf aslında. Gerçi biz de buna pek yabancı değiliz. Herkesin ağzına pelesenk olan, herkesin talep ettiği "demokrasi", ender bulunan bir maden cevheri gibi. Halklardan hakları kepçeyle alınırken, çay kaşığıyla dağıtılan bir lütuf gibi; demokrasi... Taylandlı kadınlar da istiyor ondan. Kepçeyle istiyorlar hem de.

Tayland'da yeniden başlayan protestoların itici gücü bu kez kadınlar. Yürüyüşlerin ve protestoların düzenleyicileri ve en aktif protestocuları arasında hep kadınlar var, genç kadınlar. Hatta pek çok yürüyüşün katılımcılarının da çoğu kadın. Ama bu sefer kadınların talepleri YGP'nin yeniden açılmasıyla sınırlı değil. Kadınlar bu kez yasal kürtaj hakkı, adet dönemi ürünlerinde vergi indirimi ve eski tip kadın imajını destekleyen okul kurallarının kaldırılması gibi, sadece kadınları ilgilendiren yeni taleplerle çıktılar sokaklara.

Tüm bunların yanı sıra Taylandlı kadınlar, on yıllardır Tayland toplumunu kontrol eden ve toplumun tüm hücrelerine işlemiş olan patriarkayı da yıkmak istiyorlar. Ve Tayland'da patriarka; maço, eril ve en eski moda haliyle askeriyede, monarşide ve hatta **Budist** gelenekte bile temsilleri olan, köklü bir olgu.

Protestolara katılan genç bir kadın, "**Tayland'da bütün güç erkeklerde**" diyor. Yalan değil, Tayland, kadınların yaşamının otoriter, muhafazakar ve eril bir düzenle perdelendiği son derece katı bir ülke.

Asya ülkeleri zaten demokrasiyi ve bireyselliği bir türlü içselleştiremeyen sosyal yapıları nedeniyle Batı'ya ayak uyduramamanın sıkıntısını çekiyorlar on yıllardır. Asya toplumlarının büyük kısmında bu durum, halkın büyük çoğunluğunda yankı bulan bir şey değil. Ya da değildi... Zira artık Asyalı genç kadınlar bu düzeni değiştirmek istiyorlar. Tıpkı Taylandlı genç kadınlar gibi.

Tayland'ın darbeyle başa gelmiş başbakanı **Prayuth Chan-ocha**, kısa süre önce kadın erkek eşitliğini reddettiğini açıkadı. Üstelik kendisi usulen de olsa bu ilkeyi kabul etmiş olan bir konseye başkanlık ederken. "**Herkes kadın ve erkeklerin eşit haklara sahip olması gerektiğini söylüyor. Eğer böyle düşünürsek, Tayland toplumu bozulur.**" Bu sözler, Tayland başbakanına ait. Öte yandan generaller ve çeşitli üst düzey ordu mensupları kadınların yerinin evleri olduğunu ima eden sözleri bir biri ardına savuradursun, kadınlar aslında Tayland'da çalışan nüfusun yüzde 45'ini oluşturuyorlar. Üniversite eğitimi söz konusu olduğunda ise, erkeklerden öndeler. Yani aslında Tayland, birkaç eski moda maço erkeğin kontrol etmeye çalıştığı, giderek modernleşen ve özgürleşen bir toplum. Ama hala kadınlar politikada ya da sarayda temsil edilmiyorlar. İşte kadınlar bu temsiliyetin de peşindeler.

Tayland'da kadınların sadece talepleri değil, kendilerini ifade etme biçimleri de değişiyor. Zira son yıllara kadar ülkedeki tüm protestolar ve hak arayışları genellikle erkek egemen bir hiyerarşinin pençesindeydi. Ülkedeki hak arayışını dahi erkekler kontrol ediyor, kadınlara hep yan roller kalıyordu. "Yakışıklı devrimcinin hayran bakışlı sevgilisi" gibi... Günümüzde bu da değişiyor.

Kadınlar artık hem daha talepkar, hem de seslerini yükseltmesini biliyorlar. Ve bana öyle geliyor ki, durmayacaklar. Çünkü Taylandlı kadınlar, Taylandlı erkeklerden daha iyi eğitimli ve daha haklı bir mücadeleleri var. Üstelik protestolar ve söylemler konusunda da daha yaratıcılar. Doğrusu, zamanının çoğunu Almanya'nın dehşetengiz doğasında haremiyle geçiren kralın tahtı sallantıda mı, değil mi; bunu zaman gösterek. Ama bir şeyin sallantıda olduğu çok açık: Tayland'da patriarkanın kraldan bile eski olan kereveti. E yıkılsın öyleyse!

BENİM GÜNLÜK

BETÜL YILMAZ

İNANAMIYORUM, ÖL MÜ DEDİ SEN, ÖL DESEYDİN!

BLOK-LADIM NE DİYİM DENYO İMİŞ!

HİÇ SEVME-MİŞTİM O KIZI ZATEN!

BEN Bİ DE ONU HEP SAVUNDUM HERKESE KARŞI!

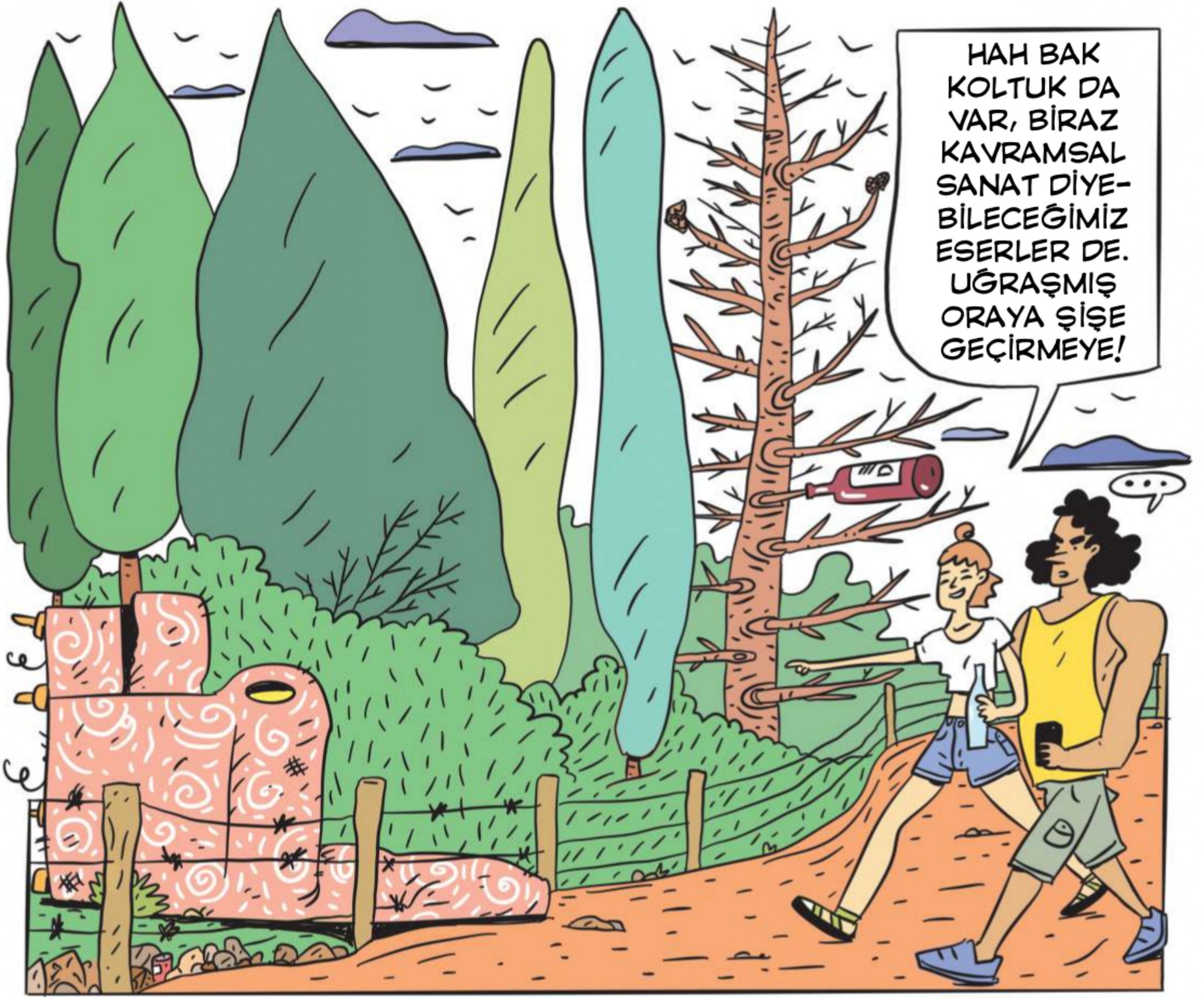
HAK ETMİYO! SOSYAL MEDYADAN DA SİL!

YOLDA GÖRSEN SELAM VERME!

DAHA İLK GÖRDÜĞÜMDE DE SEVMEMİŞTİM. KASINTI Bİ TİP!

BİR YERDE SOHBETİ GEÇERSE KÖTÜLE!

YOK ARTIK! HİÇ İŞİM OLMAZ, BAHSETMEYE BİLE GEREK YOK, HAYATIMDAKİ YERİ ÇOK MİNİMALDİ ZATEN, ŞİMDİ DE SADECE Bİ AN GELDİ AKLIMA, UMRUMDA DEĞİL, BOŞVER, BU GÜZELLİĞN İÇİNDE KONUŞMAYALIM BÖYLE ŞEYLER!
EVET GÜZELLİĞİN İÇİNDEN EV DÜZEBİLİRSİN BAK DOĞANIN OLMAZSA OLMAZI MOLOZLAR VE KLOZET!

HAYIR ÖL DENMEZ İNSANA BEN ONA SİNİR OLUYORUM, AMA SEN BÖYLE PASİF DAVRANIRSAN BÖYLE OLUR, SİTEDE İNSANLAR GELİP SENİN EVİN ÖNÜNDE TELEFONLA KONUŞUYOLAR DİYODUN YA MESELA AÇ SAYKODELİK MÜZİĞİ SONUNA KADAR BAK NE OLUYO BİR DAHA GELİYORLAR MI?

ZAMANLA SİNİRLİ BİRİ OLMAKTAN UZAKLAŞIP NAİF BİRİ OLMUŞUM HABERİM YOK. PASİFLİK İYİ DEĞİL AMA NAİFLİK İYİ!

Organik Kız Kurusu

Notorios RBG

Itır Bağdadi

ABD'de toplumsal cinsiyet eşitliği mücadelesinin önemli isimlerinden biri olan Yüksek Mahkeme yargıcı Ruth Bader Ginsburg geçtiğimiz ay 87 yaşında hayatını kaybetti. Başka bir ülkede, başka bir sistemde bir kadının mücadelesi bizleri neden etkilesin diye düşünmemek lazım, ne de olsa eşit haklar için verilen mücadele küreseldir. Bir ülkede bir kadın eşitlik mücadelesinde bir başarı elde edince, tıpkı suya atılan bir taş misali, dünyadaki tüm kadınlar –er ya da geç– dalgalar halinde etkilenir.

Ruth Bader Ginsburg, 87 yaşında olmasına rağmen ABD'in en üst mahkemesinde aktif olarak görev yapmaya devam ederek ileri yaşlarda da insanların verimli olabileceklerini net bir şekilde gösterdi ve sadece kadınlara yönelik ayrımcılıkla değil, yaş ayrımcılığıyla da mücadele etti. Son dönemde popüler kültürde ona artan ilgi sayesinde RBG adında bir belgesel ve On The Basis of Sex isimli bir filme konu oldu, üstelik bir rap yıldızının isminden esinlenerek ona bitmeyen mücadelesinden dolayı "Notorious RBG" ismi verildi.

RBG'nin yaşadığı hayatı incelerken tarih boyunca hukuk alanında çalışan kadınların mücadelesine daha derin bakmak gerekir ve bu tarih de maalesef çok eski değildir. Profesyonel olarak hukuk alanında çalışan kadınların tarihi yaklaşık 150 yıl öncesine dayanmaktadır. ABD'de Ada Kepley 1870 yılında hukuk fakültesinden mezun oldu, Türkiye'de ise 1925 yılında ilk kadın avukat ünvanına sahip Süreyya Ağaoğlu İstanbul Hukuk Fakültesinden derecesini aldı. İlk kadın avukattan neredeyse 90 yıl sonra mezun olan Ruth Bader Ginsburg 1959 yılında Columbia Üniversitesi Hukuk Fakültesini birincilikle bitirdiğinde 500 kişilik sınıfta yaklaşık 10 kadından biriydi. İlk hukuk eğitimine başladığı Harvard Üniversitesi 1950'li yıllarda kadın öğrencileri kabul etse de onların kütüphaneyi kullanmalarına izin vermiyordu. Tüm bu engellere rağmen RBG dünyanın önde gelen hukuk fakültelerinden birinden mezun oldu ama büyük hukuk şirketlerinin cinsiyetçi yaklaşımları yüzünden iş bulamadı ve üniversitede öğretim görevlisi olarak çalışmaya başladı.

Tarihte kadın mücadelesinin gerçeklerinden biri de budur – bir mesleğe girmek için bir mücadele verilir, eril sistem kadınların eğitim ve mesleki yeterlilikleri elde etmesine uzun süre sonra izin verse de o alanda çalışmaya gelince cam tavanlar kadınların ya işe girmesine ya da ilerlemesine engel olur. Mesela bakınız tıp sektöründeki kadın doktorların tarihine, veya kadın mühendislere, veya yönetici olmak isteyen kadın öğretmenlere. Uzun lafın kısası, tarih bize gösterir ki sınıf birincisi olarak mezun olan pek çok kadın, arka kapıdan mezun olan beyaz erkeklerin sekreterleri olarak çalışabilir. Sonra bu kadınlar çocuk sahibi olmak isterlerse işlerinden tazminatsız çıkarılma ihtimalleri yüksektir. İşte RBG'nin yaşadığı dönemdeki gerçekler de bunlardı. Bunları değiştirmek için bitmeyen bir hukuk mücadelesi veren RBG sonunda hamile kadınları tazminatsız işten çıkaran yasaları değiştirmeyi başardı. O da yetmedi, toplumsal cinsiyet eşitliği ve feminizm erkeklerin de haklarını korumalı dedi ve eşi ölen bir erkeğin vefat eden eşinin sosyal haklarını almasını sağlayan bir mücadele başlattı. Sonraki yıllarda devlet desteği alan eğitim kurumlarının kadınları öğrenci olarak kabul etmemelerinin cinsiyetçilik olduğunu ve devlet desteğinin kapsayıcı kabul politikaları olmadan verilmemesini sağladı.

RBG bir kadın hukukçu olarak hayatını üreme hakları, hamile kadınların hakları ve eşit iş için eşit ücret yasalarına adadı. Tarihteki ilk kadın avukatlara da baktığı- mızda özellikle kadın müşterilere hizmet verdiklerini, sesi duyulmayan azınlıklar için yasaları değiştirmeye çalıştıklarını görüyoruz. Kadın avukatlar sadece kadınların seçme ve seçilme hakları için değil, kadınların çalışma ve eğitim hakları, evlilik ve boşanma yasaları ve hapishanelerdeki kadınların durumları ile ilgili çok derin mücadeleler yürütmüşlerdir. Bu yüzden kadın avukatların varlığı kadın hakları mücadelesi için çok önemlidir. Özellikle de ABD'de yasaları birebir etkileyen Yüksek Mahkemede yargıç olarak kadın hukukçuların varlığı kadınların bedenleriyle ilgili kararların verilmesinde, nafaka ve boşanma haklarında, gebelik ve kadınlara yönelik şiddet konularında tüm kadınların günlük hayatlarını etkileyen kararları önemli bir şekilde etkilemektedir.

RBG aynı zamanda git gide demokrasiden uzaklaşan, kadın haklarını önemsemeyen Başkan Trump'ın çıkarmaya çalıştığı yasaların karşısında duran bir güçtü. Vefatı bu yüzden ABD 'de sivil haklar için büyük bir kayıp olarak görülmektedir. Ginsburg'a baktığımızda erkek egemen bir alanda ayakta kalan, mesleğinin en üst mertebesine gelen ve kadınların kazanılmış haklarını yok etmeye çalışan bir yönetime karşı duran 80'li yaşlarında güçlü bir kadın görülmekte. RBG sadece ABD'de kadın haklarını ilerletmedi, çoğu uluslararası kuruluşta politikaları belirleyen bir dünya gücünün çerçevesini değiştirerek küresel anlamda kadın haklarına hizmet etti.

Önlem

Feyhan Güver

BELGESELE ADANAN BİR YAŞAM

Yaşar Seyman
yasarseyman@gmail.com

Ankara, 23 Eylül 2020

Siz onun gülen gözlerini gördünüz mü?

O gözlerle çektiği belgeselleri gördüm ve vuruldum.

Onunla doğduğumuz toprakların sınır komşuluğu ötesi duyarlı yüreklerimiz de komşu… Kibar Dağlayan Yiğit'in Bingöl'ün Kığı ilçesinden İstanbul'a oradan ülkesine belgeselleri ile ses veren kadın. Kibar'ın belgesel yolculuğunu onlarca yıldır izliyorum.

Bir Ankara gündüzünde yaşamöyküsüyle buluştum.

Küçük yaştan beri öyküler yazan, metin yazarlığı atölyesi için gittiği BEKSAV'da rastlantısal girdiği sinema atölyesi dersi yaşamında bir dönüm noktası olur.

O günden bugüne sıcacık yüreğiyle rejisörlüğü kavrayıp, kamerasıyla bizim insanların öykülerini evrensel bir bakışla anlatmayı sürdürüyor.

"Küçük yaşta küçük öyküler yazdım. "Karpuz Kabuğundan Gemiler Yapmak," filmini ilk izlediğimde çok etkilendim. Sinemaya ilk merakım o zaman yeşerdi. Öykü yazma dilimi geliştirmek için 2004 yılında yazarlık atölyesine kaydolmak üzere BEKSAV'a gittim. Yazarlık atölyesinin başlamasına birkaç ay olduğunu, istersem sinema atölyesine katılabileceğimi söylediler. Bir derse girip şöyle bir bakayım dedim. O zamana kadar elime kamera almış değilim; kameranın nasıl bir şey olduğunu bile bilmiyorum. Hatta profesyonel bir fotoğraf makinasına ile aşinalığım yok.

O gün Uğur Kutay'ın sinema analizi dersine girdim. Ders o gün dokuz saat sürdü. "Sonsuzluk" ve "Bir Gün" filmini izledik. "Bu ne ya?" demiştim. İkinci film "Çingeneler Zamanı," üçüncü film "Cennetin Rengi," derken atölyeye kaydoldum. Dokuz ay analiz derslerine katıldım. Sonra ışık, kamera hareketleri, kurgu, senaryo ile atölye çalışmam bir buçuk yıl sürdü.

Kibar'ın "Rüzgârın Şarkısı" belgeseli beni çok etkiledi.

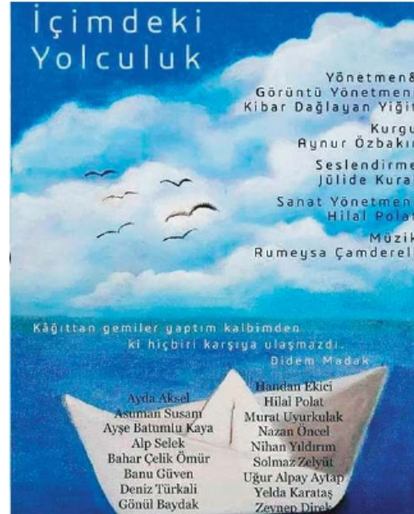
Rüzgârın Şarkısı'nı Malatya'nın Arguvan ilçesinde çektik. 30 dakikalık, çevrebilimi önceleyen bir belgesel. Orada yaşayan insanların gündelik yaşamlarını anlatan sevimli, neşeli bir belgeseldir. Hani şair der ya "insanların da denize kıyısı olmalı…" Arguvan'da yaşayan insanların coğrafi olarak denize kıyısı yok ama yüreklerinin denize kıyısını gördüm. Rüzgârın Şarkısı toprağın, güneşin, suyun insan üzerindeki hallerini anlatan bir film oldu.

BELGESEL VİCDANLI OLMAYI ÖĞRETTİ

Belgesel vicdanlı olmayı öğretti. Dünyanın tek halkı insan, ideolojisi de vicdan, birinin halkı ve inancı değil benim için insan olması önemli. Gördüğümü anlatmaya çalışıyorum. Özenle farkındalık yaratmak istiyorum. Dünyada insanın değeri yok. Aşkın, duyguların içi boşalıyor. Üretim yok, tüketmek üzerine kurulmuş bir toplum var. Belgesel bu işin vicdanıdır. Sanatçılarda ego tavan… Ego her zaman sanatçının yanında yürümeli. Eğer bir adım öndeyse egon, senin yaptığın her şey çirkindir.

Belgesel, git gide kötüye giden dünyaya muhalif olmak için çekilir. Belgesel hobi olsun diye yapılan bir şey değil, bir yaşam biçimidir. Belgesel derdi olanın bir yaşam biçimidir. Belgeselcinin tek gayesi anlatmaktır.

Bir de işin 'kadın yönetmen' olma zorlukları var dediğimde; yaşamın her alanında olduğu gibi sinema da erkek egemen bir sanat dalı. Kadın - Erkek sinemacı ayrımına karşı olsam da ne yazık ki ayrım var. Dünyada kadın yapımcı çok az şu an bir akım başladı; kadın oyuncular kadın yönetmenlerin olduğu filmlerde oynuyor. Bu da umudun çiçek açmasıdır."

İlk kısa filmi: Nuri Bilge Ceylan Çok Uzakta

"İlk filmimin hikâyesi epey komiktir. Atölyeyi tanıtırken bize sizin hocalarınız Nuri Bilge Ceylan, Yeşim Ustaoğlu dediler. Hiçbiri gelemedi. O yüzden ilk kısa filmimin adını 'Nuri Bilge Ceylan Çok Uzakta' koymuştum.

Atölyeyi yeni bitirmiştim, daha kameram bile yoktu. Bir sabah bakkala gittiğimde gazetede bir manşet gördüm: "Bursa'da yangın: Çok büyük bir hasar var." Altında da "5 kadın yaşamını kaybetti." O beni çok etkiledi, hemen araştırdım. O hasar çok büyük, önemli ama beş kadını küçük yazmışlardı yani onların yaşamı o kadar önemsiz ki… Hemen gittim Bursa'ya, 'İplik Hayatlar'ı çektim. Bursa'ya giderken kamerayla buluştum. Filmi çekeceğim yere gittiğimde bana sokaktakiler "ne çekmeye geldin," dediler. Bir şey demesinler diye "camiyi çekmeye geldim" dedim. Demeseydim engel olacaklardı belki. Türkiye'de birçok yerde film gösterildi. TRT'de en çok izlenen belgesel olduğunu söylediler.

"Camdan Köprüler" Doğu'dan Batı'ya gelen mevsimlik işçileri anlatan çokça izlenen adeta bir kardeşlik köprüsü belgeselim oldu.

- Kibar Dağlayan Yiğit'in elinden çıkmış belgesellerin ortak dili nedir?

- Ortak payda çektiğim filmlerde vicdan, insan, sahicilik var. Bütün filmlerim çok sevildi. Aslolan insandır. Cinsiyetsiz, kimliksiz bir dünyaya inanıyorum.

FESTİVALLER ATÖLYE İŞLEVİ GÖRÜYOR

Belgeselleri birçok festivalde ve üniversitede gösterilen Yiğit kadın, 2013 yılında 'Bursa Kadın Kısa Filmleri Festivali'nde Onur Ödülü aldı. Halen Zeugma Film Festivali belgesel bölümünün ve Belgesel Sinemacılar Birliği'nin gösterim yürütücülüğünü yapıyor.

Zeugma Film Festivali zor koşullarda olanaksızlıklarla yapılan bir sinema festivalidir. Bu festivalleri yapanların elindekini avucundakini sinemaya yatırmalarına tanıklık etmekten mutluyum.

'İçimdeki Yolculuk: Didem Madak'ın Yaşamöyküsü'

"Didem Madak'la öldüğü gün tanıştım. Gazetede gördüm ölüm haberini ve onu bu kadar geç tanıdığım için çok üzüldüm. Didem Madak çok vicdanlı, çok güzel ve duyarlı bir kadın. Şiir yazmak dışında biz kadınlara kadınlık hâllerini anımsattı. Masa başında şiirler yazmak yerine sokağın, sokak çocuklarının, kadınların, ezilenlerin şairi oldu. Madak'ın bir mektup bıraktığını düşünüyorum bize. O mektubu aldım, okudum, anlattım.

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer ve 'Yaşamda Kadın ve Sanat Derneği'nin katkılarıyla 'Mahallemizin Kadınları Sinema Yapıyor.' Projem bu atölyede yaşamında ilk kez eline kamera alan kadınların yapıtı beş film bir yıl içinde 13 festival gördü. İtalya film festivalinde en iyi aday filme yükseldi.

Kurucusu ve yürütücüsü olduğum sinema atölyemiz, 1 Ekim'de başlıyor. İzmir ve Aliağa sonrası Kars - Rize Fındıklı'da sinema atölyesi açılacaktır.

İki yıldır Küçükkuyu'da yaşayan dostum Kibar, Çanakkale Ayvacık Fen lisesinde haftada iki gün sinema derslerini Korona izin verirse sürdürecek.

Kibar ülkemizde belgeselci Kibarların sayısını çoğaltma mücadelesini sürdürüyor.

Yaşa Kibar Hep Yaşa!

Tehlikeli İlişkiler

Ramize Erer

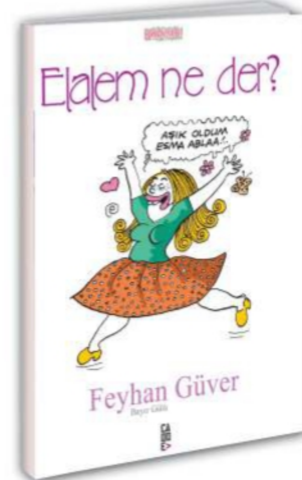

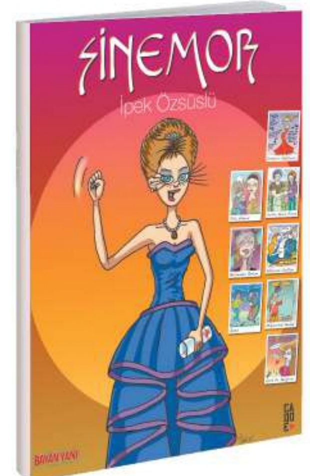

Elvida'nın çocukluğu neşeyle hüzün arasında gidip gelen bir salıncakta geçmişti. Canı sıkıldığında sallanır... Ya da şekerli ekmeğini yiyerek köyün tozlu yollarında kaybolarak dolaşırdı.

AMAN HALAY'A BİR ŞEY OLMASIN!

Ülkece halay özlemiyle yanıp tutuştuğumuz, kapalı kapılar ardında birbirimize kenetlenip gerekirse gizlice halay çektiğimiz bu zorlayıcı süreçte görüyorum ki Allah bizi ıslah etmiyor. Alabildiği tek açık hava, balkonu tarafından sağlanan vatandaşlar, davullu zurnalı ağlamalı sarılmalı gelin almaları balkonlarından izleyip kalp krizi geçiriyorlar. Uçak biletlerinden otellere türlü kolaylıkla tatile yönlendirilen vatandaşların önünde iki seçenek vardı; ateş kontrolünden geçerek üst üste dans edilen beach partylere maskesiz katılmak ya da sakin bir yerde sosyal mesafeyi koruyarak denize girmek. Hangi seçenek tercih edildi dersiniz?

Sosyete partilerinde abartıldığı kadar olmayan 10 kişicik pozitifliklerden tutun ünlü genç kadınların her ne hikmetse (güzelliklerini örtüyor diye olabilir) maskesiz gezmeyi magazinde haber garantisi haline getirdikleri bugünlerde, sağlık çalışanlarımız yüzümüze tükürseler Covid testten kaçıp ya Rabbi şükür diyecek yüzsüzlük ve duyarsızlığa sahibiz.

Güldük eğlendik ama artık sinirliyim. Velilerin okula verdikleri paranın kavgası bitmedi, bitecek gibi değil. Onlar da tabiri caizse öğretmenlerin enselerinde. Devlet okullarında okuyan yavruların, soru soramadıkları bir öğretmenden neyi ne kadar öğrendikleri de kimsenin umrunda değil. Eğitimde fırsat eşitliği hayalleri kurarken geldiğimiz nokta, yürek burkuyor. Ama inanın düşüncem şu; sağlık olsun! Kayıp bir yıl kayıp ömürlerden evladır. Özel sektör, işten çıkaramadığı çalışanlarına baskı yoluyla ücretsiz izin kullandırarak zararı azaltmaya çalışıyor. Dişi geçenler zaten kapıyı gösteriyor. Herkes zararda. Spekülasyonlar can sıkıyor; bir sağlıkçı olarak biliyorum ki kimi doğru kimi yanlış. Kalpler yorgun, polis zoruyla maske taktırmakla uğraşmak zorunda kalan yanımız ağrıyor. Ama halaylar durmasın!

Altın yüksek, altın erişilmez. Giden altınlar vakitlice geri gelsin. Müzik susmasın ve görümce herkesi öperek karşılasın. Maske makyajı bozar, makyaj bozulmasın. Altınını kapan gelsin ki siz zaten onlara götürmüştünüz aman arada kaynamasın. Altın önemli, demiş miydim?

Sağlıkçılar da çıksınlar hastanelerin önüne ve hep beraber halay çekilsin. Halaylar durmasın! Bir virüs gider bin virüs gelir; aman halaya bir şey olmasın!

MODADA ÇİRKİNLİK AKIMI

Önce Türk Dil Kurumu'nun tanımlamalarına bakalım.

Çirkinlik: Güzellik duygumuza aykırı gelen, göze ya da kulağa güzel gelmeyen, güzel olmayan.

Güzellik: Estetik bir beğeni, duygu, coşku, hoşlanma duygusu uyandıran nitelik.

***

Çirkinlik yavaş yavaş moda oluyor. Önceden çay bardağı belli kadınlar parmakla gösterilirken, şimdi kilolu kadınlar neden ikon gibi her yerde önümüze çıkıyor? Obezite bu güne değin bizlere ölümcül bir hastalık olarak anlatılırken neden şimdi aşırı kilolu modeller gözümüze her yerde sokuluyor? Kim Kardashian'dan sonra başlayan bu illüzyon bir akım mı yoksa büyük bir kandırmaca mı? Dünya modası bize ne anlatmak istiyor? Kafamda deli sorular…

Nasıl Manipüle Ediliyoruz Ama!

Basic dediğimiz basit bir tişörtle bile kendimizi özgün hissettiğimiz kafamız nerelere uçtu derseniz… Ben size söyleyeyim; kendi içimize. Yani aldığımız kiloların en derinine. Zannediyoruz ki o çok trendy yani modaya uygun, popüler markanın çiçekli, volanlı elbisesini alıp giyindiğimizde bizi çok beğenecekler. Halbuki kendimize bile birçok yerde itiraf edemediğimiz 'amannn canım alt tarafı 3 kilo fazlam var istediğimde veririm nasılsa' yanılsaması bizi çiçekli volanlı elbiselere gebe bırakıyor. Kilo aldım demiyoruz da önemli popüler markanın çiçekli volanlı elbisesini aldım diyoruz.

Çirkinlik İçin Yarışılıyor

İyi ama neden?

Sosyal medya kullananlar genellikle kusursuz fotoğraflarını paylaşıyor. Bol filtreli, doğru aydınlatmalı fotoğrafları aslında hepimiz biliyoruz. Ancak yeni başlayan bu enteresan moda akımı, işlerin bayağı tersine gittiğinin somut kanıtları. Dahası bunu çirkin insanlardan ziyade genellikle güzel diye tabir edilenler yapıyor. Güldürmek mi istiyorlar, farkındalık mı oluşturmak istiyorlar, henüz bir kanıda buluşulmuş tespit yok. Ama bir kesim bunu kusursuzluk algısını yıkmak için bilerek yaptıklarını söylüyor.

Çirkinlik Çağı

Bir çeşit protesto olarak da yorumlayabileceğimiz çirkinlik çağı, özellikle kadınların isyan bayrağı. Güzellik görecelidir, kabul. 'Konsept' ya da Türkçe karşılığı 'kavram' feci halde bambaşka bir kafada ve gözümüzün önünde tek kaşlı, ağdasız, fönsüz, aşırı büyük beden tercih etmiş sürüler halinde gümbür gümbür biz buradayız diyen bir kitle var.

***

Dış güzellik şekilciliğinden kurtulmak için mi? Kilo meselesi bir yana dursun; ince dudaklı, burnu kemerli, kısa boylu, basenli, yüzü sivilceli modeller toplumun yadsınamaz sayıdaki gerçek kesimini temsil ettiği için de tercih ediliyor olabilir.

***

Değişen moda akımlarıyla birlikte hemen hepimizin kullandığı sosyal medya örneklerinden gidelim biraz da.

Sosyal medyada **#DontJudgeChallenge** yani **çirkin görünme akımı** diye bir akım başladı. Bu akımın ilk olarak Amerika'da başladığını, genellikle kadınların güzelliklerini ön plana çıkarmak için yaptıklarını düşünen bir kitle var.

Don't Judge Challange Akımı Nedir?

Türkçe karşılığı "Beni Yargılamaya Hakkın Yok" gibi bir anlama gelen bu akımın başlaması oldukça güzel olsa da görüntüsü felsefeden öne çıkan bir akım olduğu açık. Sosyal medyada genellikle arka planda bir şarkı ile önce sivilceli, kalın kaşlı, çilli görünen kızlar sonrasında güzel alımlı kadınlara dönüşüyor ve bundan çıkarılması gereken sonucun kimseyi dış görünüşüyle yargılamamak olduğu söyleniyor.

Haydi bakalım buyurun buradan yakın. Kafamız karıştı değil mi? Amaç doğal gözükmek mi, çirkinlikle ya da güzellikle dalga geçilmesi mi yoksa sadece sosyal medyadaki moda popüleritesine uyup, gündemi yakalamaya çalışmak mı?

***

Kendin Gibi Olsana Ya da Kendinle Yarışsana

Hepimiz aynı güzellikte varlık sürdürmek zorunda değiliz. Bunda sanırım birçoğunuz bana katılacaktır. Bizlere dayatılan güzellik algısından zehirlenmiş halde, dünyanın hemen her yerine yayılmış markalar, birbirine benzeyen kumaş parçalarını bizlere pazarlıyor ve bizler de o kumaş parçalarına sahip olmak için çılgınlar gibi yarışa giriyoruz. Hakikaten hepimiz deliyiz. Hatta çılgın. J

***

Adorno'nun da dediği gibi; bu dayatmaları reddetmekte özgürsünüz ancak reddettiğinizde topluma yabancılaşıyorsunuz ve dışlanıyorsunuz. Genç kadınlar zayıflamaya çalışırken ölümden dönüyor, genç erkekler kas yapmak için protein tozlarına başvurup sağlıklarından oluyor, sokaktaki bütün kadınların makyajları birbirine benziyor, Instagram'daki profiller giderek aynılaşıyor.

Aslında işin temeline değinecek olursak, zamanında Eric Goffman "Damgalama" teorisi ile bu sosyolojik algıya açıklama getiriyor. Goffman, toplumun içinde yaşayan insanları kategorilerle damgaladığını savunuyor. Toplum tarafından oluşturulan herhangi bir kategori insanlar tarafından içselleştirilebilir. Böylece insanlar bu kategorilere uygun olanı doğal ve normal olarak algılar. Moda da akımlar aracılığı ile kişilerde normal algısı oluşturmaya çanak tutarak algı yönetimi gerçekleştiriyor ve "normal"in dışına çıkanı ötekileştiriyor. Tabii işin ekonomik boyutu da en önemli faktörlerden biri. İnsanlar her yeni akımla ekonomiye can veriyor ve alın size evrensel, sınırların ortadan kalktığı, ülkeler üstü bir tüketim toplumu! Dünyada hiçbir gücün bir araya getiremediği insanlık konu tüketim olduğunda ne kadar da kolayca bir çatı altında toplanabiliyor. Hayret doğrusu!

Sözün özü, modayı takip etmek gayet normal ama hiç olmadığımız biri gibi gözükmeye çalışmak kendimize yapacağımız en büyük kötülük. Hem hepimizin burnu hokka olmasa da olur, bir bakışımız, bir havamız yeter farklı olmaya.

SORGULAYAN HELEN

Ramize Erer

KEDİ, YUMAĞI ARAP SAÇINA ÇEVİRDİ

Ayşegül Damla Arslan

Ayşegül Vs. Damla

Midem mütemadiyen bulanıyor. Aşık değilim, aşık olduğumu midemin bulantısından, "kelebekler geldi yaşasın, dans ediyorlar" minvalinde söylemlerimden anlayamam. Hiçbir zaman da anlayamayacağım. Vallahi, geçmişe dönüp bakıyorum "hiç mi yok" diyorum, hiç yok. Aşık olsaydım kesin kanayan bir yaram olurdu. Yok. Ya kendi kendimin doktoru olmuşum, yarama tuz basmak yerine, sterilize edilmiş alet edavatla pansuman yapıp yenilemişim ya da gerçekten yok. Yok bence, çünkü hatırlayamıyorum da kimseyi. Pansuman falan hikaye, benden doktor olmaz zaten.

İşte böyle bir eylül ayını yaşadım bitti. Aşık olup olmadığımı sorgulamadım aksine doktor olup olmadığımı sorguladım. "Kime yararım var, kendime zararım var, ne olacak, niye böyle oldu, ben bir şey yapmadım bana ne" diyerek kapattım dosyaları, tozlanmak için yıl sayıyorlar. Sonra bir gün bir arkadaşım bana dedi ki :

-Sen kazık atmışsın Damlacım.

+Ben? Nasıl ya? Ben kazık atmam ki kimseye.

-Evet, sen kimseye kazık atmazsın, kendine atmışsın.

İşte geliyor Kazıklı Damla. Canım kendim, bunu sana nasıl yaptım ben?

O gün aydım, ayırdına vardım. Güneş ufuktan o gün doğdu. Hiç görmediğim, bilmediğim, alışkın olmadığım bir Damla ile birkaç aydır berabermişim. Bünyeme aşırı özveri yüklemişim, o kadar aşırıymış ki patlamış. Olan bana olmuş. İrin her yere akıp, bulaşmış. Ama güçlü bir kadın ne yapar o irini, pisliği? Temizler. Çamaşır suyuyla foşur foşur temizler, geçer gider.

-Kendime geldim, evdeymişim. İki çift lafın belini kırdık. Çok iyi geldi. Canım ben. Oooooo mis gibi de temizlik kokuyor.

BİLİM VE SİHİR

İşte, herkesin yaşayacağı böyle dönemlerde bazı insanlar bilimsel takılır, sorunun kaynağını bulmak için izlenmedik belgesel, okunmadık kitap bırakmaz, gerekirse uzmanından destek alır. Bazıları da sinirsel takılır, ona buna patlar, kendini sürümcemede bırakır, stabil kalır. Bazıları da sihirsel takılır. Bu en güzeli. Bir yere kadar tabi.

-Ne zaman arar ki :/

+Birkaç güne aramazsa benim ismim Ayşe değil.

-Ay hadi inşallah.

Bu sihirsel dokunuşlar adeta terapi gibidir. Oh mis, iki çift güzel laf duyunca yeni doğmuş bebek poposu yumuşaklığında oluyor bütün sinir sisteminiz.

Ama nereye kadar? Bir yerden sonra eski halinize geri dönüyorsunuz. O zaman işler sarpa sarıyor. Çamaşır yumuşatıcısını hiç derdiniz yokmuşçasına bol bol döküp, mis kokuttuğunuz, temizlediğiniz o nevresimleriniz sonradan kokusuz ve odunsu bir hale geliyor. Bir illüzyon yani. Parayı havaya fırlatmış oluyorsunuz. En can yakıcı tarafı bu.

"Bu kadar şey yaşadın eee noldu sonra, bitti mi gerçekten her şey?"

Bir sonraki sayıda görürüz bitmiş mi, spoiler vermiyorum.

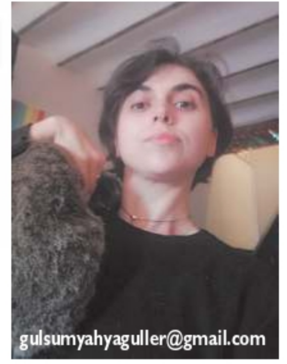
2020 HADİ YAVRUM EVİNE GİT

Vay be, yıl bitti bitiyor. Ocak ayından beri "2019 çok kötüydü, sonu iyi oldu. 2020 daha güzel olacak" dedim, tabi her zaman ki gibi gördüm göreceğimi. Ama kıyas yaptığım da yine 2020 derim. Son 6 ayım işkence bile olsa yine 2020 derim. Sizin yaşadığınızla çok ilgilenmiyorum, global de bakamıyorum artık. Bencillik yapmak istiyorum çünkü bunca zamandır bu kadarcık bencillik yapmayı o kadar hak ettim ki, anlatamam. Herkes kendinden mesul en nihayetinde. Yeteri kadar dert çekip, dert dinliyorum, derman olmaya çalışıyorum. Dedim ya, düşündüm ya doktor olsam daha da çok derman olurdum ekstradan ama değilim. Damla Abla'yım. Hepinizin değil elbette, hepinizin Damla Ablası olmak isteseydim gerçekten daha kolektife seslenecek bir meslek seçerdim.

Doktor değilim ama çare bende.

Gülsüm Güller

AVLUSUZ EVLER ve DİJİTAL OYALAYICILAR KISKACINDA BÜYÜTÜLEN ÇOCUKLUK

Günümün çoğu çocuğumun gününü organize etmekle geçiyor. Aradaki ufak boşluklarda, örneğin tuvalet seanslarında kafama takılan bir kelime veya bir ismi Google'lıyor veya bir arkadaşımla vatsapp üzerinden üç beş öförik cümleli sohbet gerçekleştirebiliyorum. Ya da mutfakta diğer öğün için gerekli malzemeleri hazırlarken geceden bıraktığım bulaşıkları (çünkü çocuk uyuduğunda bir film açmayı veya aylak takılmayı istiyorum) temizlerken sevdiğim müzikleri dinliyorum. Çok çocuklu anneler için durum daha da karmaşıktır eminim ancak eğer hiç değil bir çocuğunuz var ve yardım almıyorsanız gün içinde sürdürdüğünüz zihinsel mesai tarla süren bir hayvanınki kadar yorucudur, ve daha fazlası belki, bunu bilemiyorum. Bedeniniz çok yorulmamış olsa bile zihin karışıklığı bu eksiği fazlasıyla kapatır. Gözümü açtığımda çocuğumu uyanmış ve telefona sarılmış bulurum. Bunu minimuma indirmek için en kısa sürede hiç oyalanmadan kahvaltı hazırlamaya başlarım. O esnada bir iş gelirse onu da araya sokuşturur, mutfak masasına notebook'u kurarım. Ellerimi hem ocakta hem klavyede çalıştırırken gelir, çocuğum etrafta çikolata araştırır çünkü karnı acıkmıştır. Neyse ki bu işteki içeriği yazmak zor değil, basit bir kendin yap blog yazısı kolayca yazabilirim; kısa sürer, bitirince mi kahvaltıya oturayım? Hayır bitmiyor, çocuk daha çok acıkacak, hadi gel oturalım. Dün gece uzun süre detaylarını düşünüp hayal kurduğu sinema partisi için markete çıkmam gerek. Davetiye hazırlarsak hoş olurmuş. Konfeti de istiyor ama gerek yok:). Kahvaltı bitti, yazı da biraz sonra bitti. Dışarıda arkadaş yok, bu kez çizgi film izliyor. Buna ses etmemeliydim. YouTube içeriklerinden ve savaş oyunlarından çok daha iyi. Sokağa çıktığında rahat mıyım. Asla! Boş kaldığında sürekli konuşmak ve anlatmak istiyor. İşsizken görece daha kolay, üstlendiğin işler varsa öyle değil. Belli bir zamana yetişmesi gereken yazılar için bir boşluk bulman gerekir. Bu, çocuk ne yaparken olmalıdır? Televizyon? Pc oyunu? YouTube? Sokak? Destek olan bir arkadaş veya bir büyük olmadığında bu iş gerçekten çok karmaşık. İç dökmek için de yazılıyor değil mi? Şuan onu yapıyorum. Evet bu kişisel bir yazı ama çoğunuzun katıldığını ve yakından tanıdığıdır. Çocuk yetiştirmek bir kadın işi midir yoksa toplum işi mi derken bir ses geliyor kulağıma "anne 1000 tl'ye tablet olur mu?" Bu senin konun değil evladım, sana göre bir mevzu değil. Bir de böyle bir durum var. Neden birbirlerine hava atma ihtiyacı duyuyor bu çocuklar. Bunu nasıl öğreniyorlar. Ben öğretmedim bunu, en azından neyi benden öğrenmediğini biliyorum. Ufak bir sessizlik. Tek başıma bir çay içene kadar balkonda oturabilir miyim acaba? Deneyecek kadar cesurum. Kapı üç dört kezden fazla açılıyor, zihnim bölünüyor. Onunla ilgilenmeliyim, sorularını cevaplamalıyım, gözünün içine bakmalıyım. Evet üstlendiğim yazıları yazarken de böyle oluyor. Bunu çocuğuma anlatıyorum. Ben işimi yaparken kendini oyalayacak bir şeyler bulabileceğini, işim bittiğinde partisi için veya herhangi bir konusu için vakit ayırabileceğimi, birlikte eğlenceli vakit geçirebileceğimizi felan söylüyorum. Çocuğum gitmiyor. Gidip tekrar geliyor. Kapıyı bir daha açıyor. Cümle bitemeden bir daha açıyor. Uzmanlar, çocuk psikolojisi uzmanları, çocuklarımızla sakin sakin konuşmamızı, onlara açıklama yapmamızı felan istiyorlar. Yapıyoruz da. Evin nazlanamayan tek bireyi olarak gerekli açıklamaları her önümüze gelene yapıyoruz. E birazcık sinirleniyoruz da tabii ki. Çünkü çabamız elimizde patlayıveriyor. Kendimi bağırırken yakaladığımda bu davranışımı hemen görmek ve sakinleşmek için de hemen bir çare bulmalıyım. Dağılanları toparlamalıyım. Derhal toparlamalıyım. Günün başlangıcından kapanışına dek bu böyle sürüp gidecek. Eba'ya ödev yüklenecekti. Bir de karton takvim oyunu hazırlanacaktı. Sonra çocuğu ve babayı masa başına oturmaya ikna edip birlikte mutluluk içinde bu oyun oynanacak. Oyunun ödevi mi olur? O ödev olunca mutluluğu kaçmaz mı:) Bir de uzaktan eğitim var. Okulların açılmaması bir yana (çünkü onu çoktan geçtim, çünkü yüklü miktarda işsiz olsam da evde çocuğunun yanında bulunabilen bir anneyim, çünkü artık bu da bir lüks) Milli Eğitim'in küçük yaş gruplarını dahi günlük 6 saat canlı dersle mükellef tutması hem anne hem çocuk hem de öğretmen için müthiş yorucu bir çaba gerektiriyor. Canlı derse ikna ettiğin çocuğun ders zamanı geldiğinde masa başına geçince bir saat onu oyalaman ve tekrar tekrar açıklamalar yapman gerek. Çünkü yoğunluktan derslere girilmiyor. O bilgisayarların başında küçük çocuğu olan anne öğretmenler de oturuyor, annesi herhangi bir işte çalışan ve yanında olmayan çocuklar da. İnternet bağlantısı olmayan çocuklar zaten tamamen devre dışı bırakılmış gibiler. Daha absürd bir şey de şu; örneğin 2. Sınıfa giden bir çocuğunuz olsun, EBA TV çocuğunuzun okul kitaplarıyla paralel ilerlemiyor. Amaç daha fazla kafa karıştırmaksa bravo, iyi iş. Sağlam çalışılmış.

Dışarıda çalışan anneler, kasiyer anneler, öğretmen anneler, mimar anneler, hukukçu anneler, gündelikçi anneler, doktor anneler? Bu yazı birçok yönüyle kişisel bir yazı değil. Yardım almadan çocuk yetiştirmenin fevkalade zorluğunu çoğumuz biliyoruz. Dar alanlarda, çekirdek aile çıkmazında sıkışıyor,dijital dadılardan yardım alarak nefesleniyoruz. İkindi yaklaştı, şehriye çorbası için kaynayan sudan biraz ayırıp yeşil çay demledim. Balkonda çocuğumu dinliyorum. Sokakta maç oynayan arkadaşlarına spikerlik yapıyor. Konuşmayı seviyor. Organizasyoncu ve girişimci ruhu ona partiler düzenletiyor. Girişimci ruha destek olalım. Kurabiye de yapsam iyi olacaktı, sağlıklı kurabiyeler. Ancak birazdan gelecek ve ben bir öğretmen gömleği giyeceğim. O yüzden marketten aldım. On parmağında on marifet olan süper girl arkadaşlarımı tenzih ederim, ben onlardan değilim. Yeşil çay içerken meditatif etki de beraberinde gelse keşke. Annelere,ihtiyaç duyan annelere bolca sükunet diliyorum yeni eğitim döneminde. Neden mi anneler? Çocuk, anne babanın ortak sorumluluk alanında olsa da terazinin hala anne tarafında ağır bastığı su götürmez bir gerçek. O zaman herkese benden yeşil çay!

(Bu yazı farklı günlerin birleştirilmesiyle oluşturulmuştur. Bir sonraki yazı "dijital dadılık" üzerinde yoğunlaşabilir.)

Yaşam Koçu Afet

Feyhan Güver

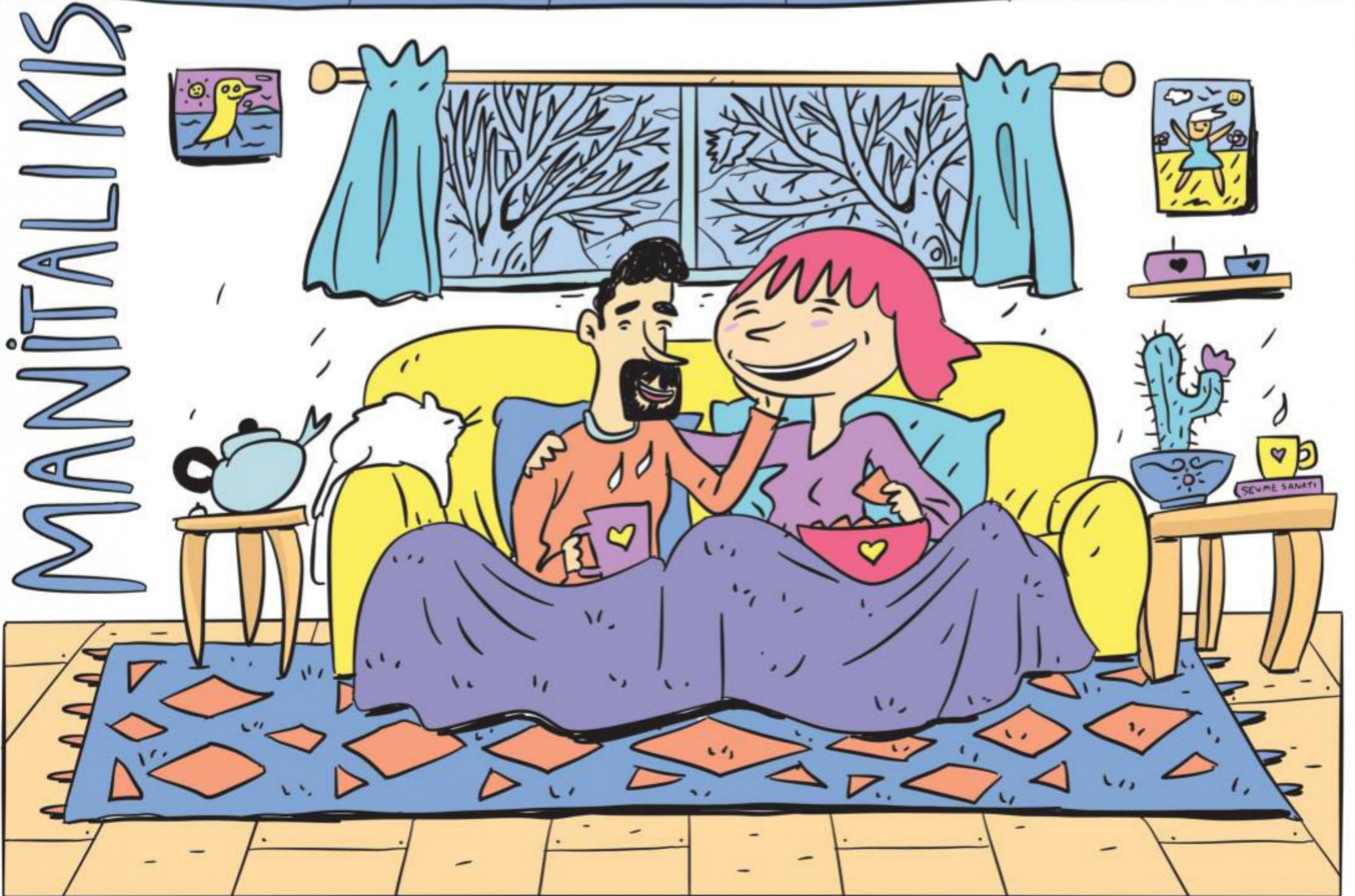

YEDİ BENZEMEZİ BULUN
BİŞEY İSTİYO GALİBA
Betül Yılmaz
MANİTASIZ KIŞ

MANİTALI KIŞ
SEVME SANATI